

บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงการ

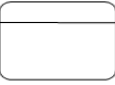
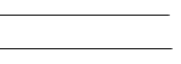

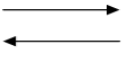
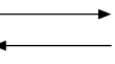
ผู้วิเคราะห์ได้วิเคราะห์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ และการจัดการข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และได้สารสนเทศที่สอดคล้องกับข้อมูล ผู้วิเคราะห์ได้วิเคราะห์ข้อมูล และออกแบบฐานข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ประกอบไปด้วยแผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) กระบวนการทำนอร์มัลไลเซชัน (Normalization) เพื่อลดการซ้ำซ้อนของข้อมูล และกระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลโดยใช้กระบวนการ CRISP-DM 6 ขั้นตอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอนุกรมเวลาโดยใช้โปรแกรม tableau public โปรแกรม Minitab เพื่อเปรียบเทียบค่าด้วยวิธี moving average ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในบทนี้จะแสดงถึงวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 แผนภาพกระแสข้อมูล Data Flow Diagram

แผนภาพกระแสข้อมูล (DFD) ย่อมาจาก Data Flow Diagram เป็นเครื่องมือเชิงโครงสร้างที่ใช้บรรยายภาพรวมของระบบโดยแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบหรือโพรเซส(process) ระบุแหล่งกำเนิดของข้อมูล การไหลของข้อมูล ปลายทางข้อมูล การเก็บข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล โดยจะช่วยให้เห็นภาพว่าข้อมูลมาจากไหน จะไปไหน เก็บข้อมูลไว้ที่ไหน มีอะไรเกิดขึ้นกับข้อมูลระหว่างทางเรียกว่าแผนภาพกระแสข้อมูลหรือ แผนภาพแสดงความเคลื่อนไหวของข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแผนภาพกระแสข้อมูลนั้น ประกอบด้วย 4 สัญลักษณ์ คือ การประมวลผล (Process) เส้นทางการไหลของข้อมูล (Data Flows) ตัวแทนข้อมูล (External Agents) และแหล่งจัดเก็บข้อมูล (Data Store) โดยได้มีการศึกษาคิดค้นพัฒนาวิธีการอยู่หลายแบบ แต่ที่เป็นมาตรฐานมี 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุดสัญลักษณ์มาตรฐานที่พัฒนาโดย Gane and Sarson (1979) และชุดสัญลักษณ์มาตรฐานที่พัฒนาโดย DeMarco and Yourdon (DeMarco, 1979; Yourdon and Constantine, 1979) โดยมีสัญลักษณ์ ดังตารางที่ 3.1

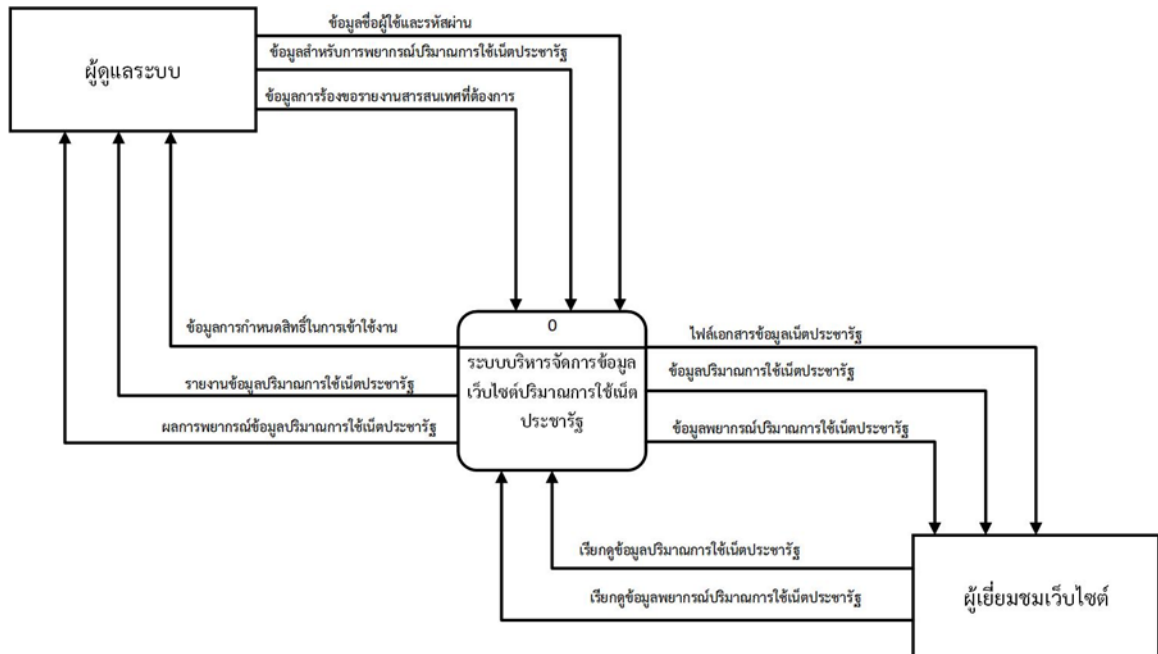
ตารางที่ 3.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนแผนการไหลของข้อมูล

DeMarco & Yourdon	Gane & Sarson	ความหมาย
		Process : ขั้นตอนการทำงานภายในระบบ
		Data Store : แหล่งข้อมูลสามารถเป็นได้ทั้งไฟล์ข้อมูลและฐานข้อมูล (File or Database)
		External Agent : บัญชีหรือสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อระบบ
		Data Flow : เส้นทางการไหลของข้อมูล แสดงทิศทางของข้อมูลจากขั้นตอนการทำงานหนึ่งไปยังอีกขั้นตอนหนึ่ง

ที่มา : <https://sites.google.com/site/krittivaporn8345/4-2-dfd> (2551)

3.1.1 แผนภาพบริบท Context Diagram

แผนภาพบริบท (Context Diagram) จะแสดงภาพโดยรวมระบบของการพัฒนาระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ ดังภาพที่ 3.1

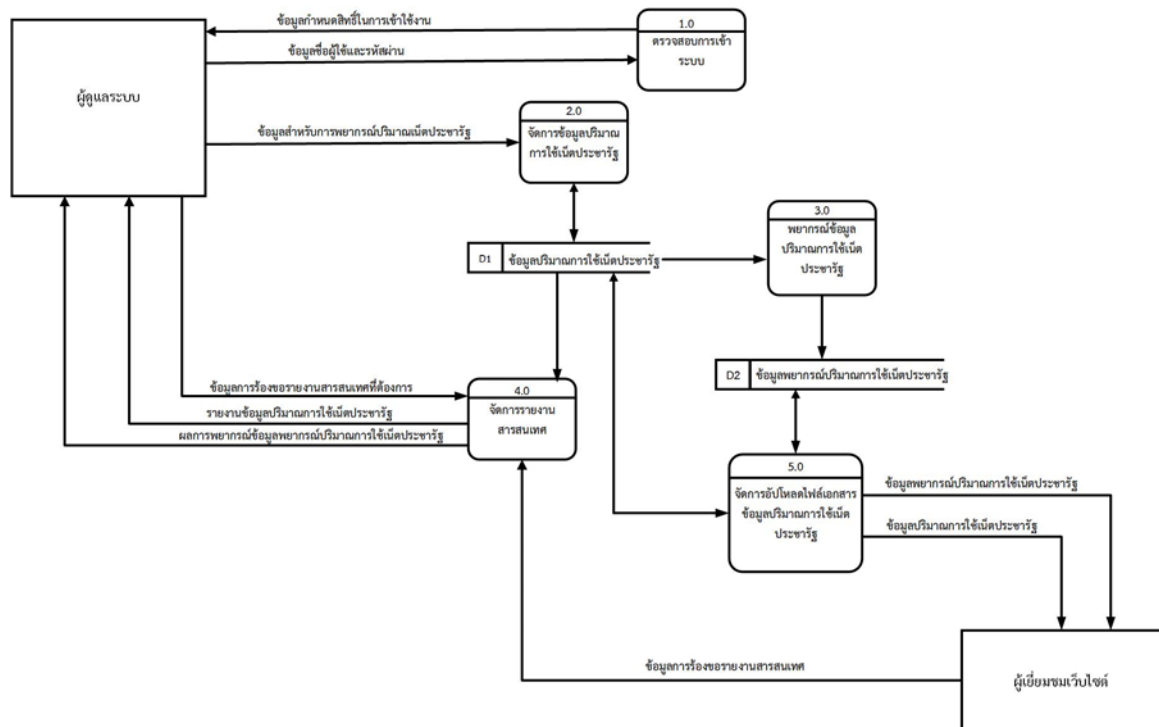
ภาพที่ 3.1 แผนภาพบริบท Context Diagram

จากรูปภาพที่ 3.1 เป็นแผนภาพบริบทระบบของระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ โดยสามารถแบ่งผู้ใช้ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) **ผู้ดูแลระบบ (System Administrator)** สามารถลงชื่อเข้าใช้และรหัสผ่านได้ สามารถเรียกดูข้อมูลพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้ สามารถเรียกดูข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้ และสามารถจัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้

2) **ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ (Website visitor)** สามารถเรียกดูข้อมูลการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้ สามารถเรียกดูข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้ และสามารถดาวน์โหลดเอกสารบนเว็บไซต์ได้

3.1.2 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 0 (Data Flow Diagram Level 0)

ภาพที่ 3.2 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 0 (Data Flow Diagram Level 0)

จากภาพที่ 3.2 แสดงแผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 0 (Data Flow Diagram Level 0) ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ ประกอบด้วย 5 กระบวนการหลัก ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงคำอธิบายกระบวนการตรวจสอบการเข้าระบบ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	1
Process Name	ตรวจสอบการเข้าระบบ
Input Data Flow	ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ข้อมูลสิทธิ์การเข้าใช้ระบบ ข้อมูลผู้ดูแลระบบ
Output Data Flow	สิทธิ์ในการเข้าถึงระบบ สิทธิ์การเข้าใช้ระบบ ข้อมูลผู้ดูแลระบบ
Data Store Used	ข้อมูลผู้ใช้และรหัสผ่าน ข้อมูลผู้ดูแลระบบ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับตรวจสอบ และกำหนดสิทธิ์ในการเข้าใช้ระบบ โดยระบบจะทำการตรวจสอบชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน ผู้มีสิทธิ์เข้าใช้ระบบ โดยมีชื่อผู้ใช้ระบบได้แก่ ผู้ดูแลระบบ

ตารางที่ 3.3 แสดงคำอธิบายกระบวนการจัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	2
Process Name	จัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับจัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐได้แก่ การแก้ไขข้อมูล เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ผู้มีสิทธิ์ใช้งานกระบวนการนี้ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ และออกสารสนเทศข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐให้กับผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์

ตารางที่ 3.4 แสดงคำอธิบายกระบวนการพยากรณ์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	3
Process Name	การพยากรณ์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการพยากรณ์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลออกสู่เว็บไซต์

ตารางที่ 3.5 แสดงคำอธิบายกระบวนการจัดการอัปโหลดไฟล์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

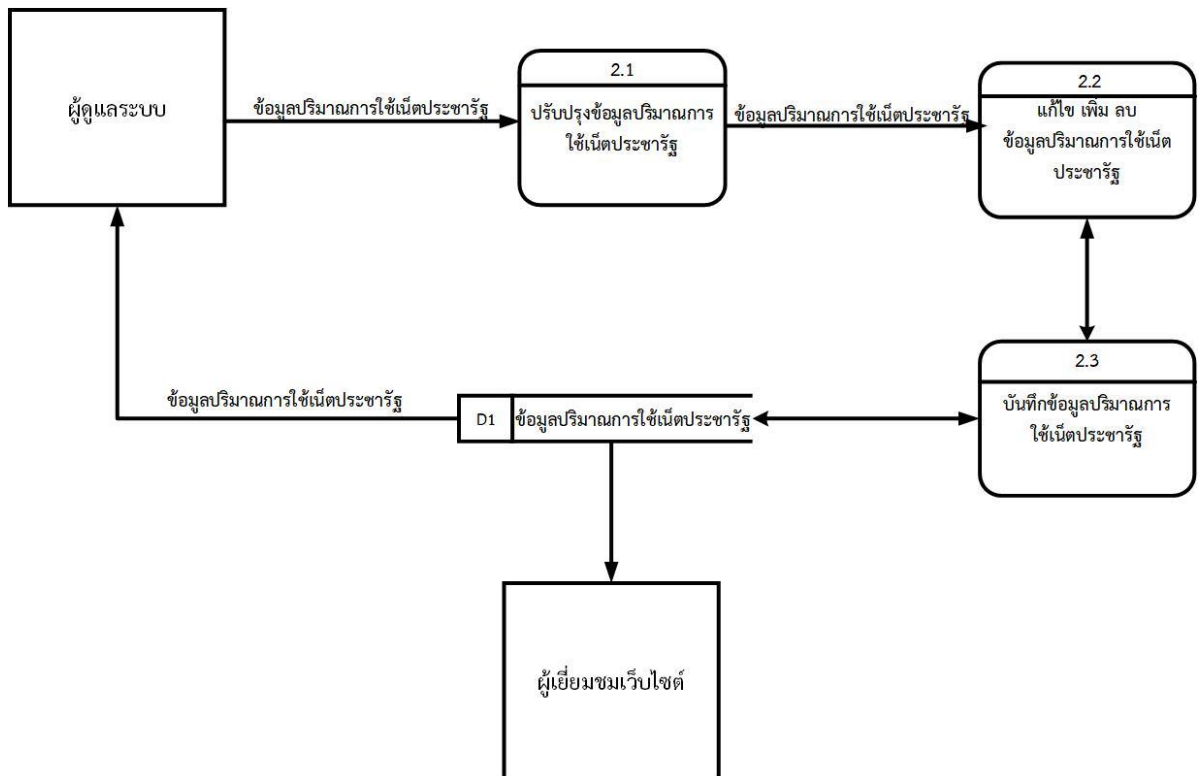
Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	4
Process Name	จัดการอัปโหลดไฟล์เอกสารข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐเป็นไฟล์ Excel และข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เป็นไฟล์ Excel
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับจัดการดาวน์โหลดไฟล์เอกสารต่าง ๆ เช่น ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐที่ผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์สามารถดาวน์โหลดได้

ตารางที่ 3.6 แสดงคำอธิบายกระบวนการจัดการรายงานสารสนเทศ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	5
Process Name	จัดการรายงานสารสนเทศ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	รายงานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและผลการพยากรณ์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐและข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับออกรายงานสารสนเทศ โดยผู้มีสิทธิ์เข้าใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ

จากแผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 0 กระบวนการที่ 2 สามารถแยกย่อยเป็นกระบวนการย่อยระดับที่ 1 ได้ดังนี้

แผนภาพกระแสข้อมูล ระดับที่ 1 กระบวนการที่ 2.1, 2.2, 2.3 จัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

ภาพที่ 3.3 แผนภาพกระแสข้อมูล ระดับที่ 1 กระบวนการที่ 2.1, 2.2, 2.3 จัดการข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

ตารางที่ 3.7 แสดงคำอธิบายกระบวนการที่ 2.1 ปรับปรุงข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	2.1
Process Name	ปรับปรุงข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับการปรับปรุงข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ โดยผู้มีสิทธิ์เข้าใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ

ตารางที่ 3.8 แสดงคำอธิบายกระบวนการที่ 2.2 แก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	2.2
Process Name	แก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับการแก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ โดยผู้มีสิทธิ์เข้าใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ

ตารางที่ 3.9 แสดงคำอธิบายกระบวนการที่ 2.3 บันทึกข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

Process Description	
System	ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
DFD Number	2.3
Process Name	บันทึกข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Input Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Output Data Flow	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Data Store Used	ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
Description	เป็นกระบวนการสำหรับการบันทึกข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ เป็นไฟล์เอ็กเซลล์ โดยผู้มีสิทธิ์เข้าใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ

3.2 กระบวนการทำนอร์มัลไลเซชัน (Normalization)

การทำนอร์มัลไลเซชัน (normalization) เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดสำหรับการออกแบบฐานข้อมูลแต่ไม่ได้หมายความว่าต้องทำการนอร์มัลไลเซชันจนถึงระดับสูงสุดทุกครั้งจึงจะถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด โดยทั่วไปการแสดงผลข้อมูลจากตารางที่อยู่ในนอร์มัลฟอร์มระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จะมีการเชื่อมต่อดังตารางเป็นจำนวนมากขึ้นไปด้วย ทำให้การแสดงผลและการโต้ตอบระหว่างระบบฐานข้อมูลกับผู้ใช้กระทำได้ช้า การออกแบบฐานข้อมูลที่ดีจึงควรพิจารณาถึงความต้องการของผู้ใช้และต้องสามารถตอบสนองกับการใช้งานได้อย่างรวดเร็ว

ในทางทฤษฎีการทำนอร์มัลไลเซชันจะทำได้ระดับสูงสุดคือ นอร์มัลฟอร์มที่ 5 แต่ในทางปฏิบัติแล้วในบางกรณีอาจทำไม่ถึงนอร์มัลฟอร์มที่ 5 ส่วนใหญ่พบว่าการทำถึงระดับที่ 3 ก็เพียงพอที่จะแก้ปัญหาความผิดปกติและความซ้ำซ้อนของข้อมูลได้ ซึ่งประกอบด้วยนอร์มัลฟอร์มแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

- นอร์มัลฟอร์มที่ 1 (First Normal Form : 1NF)
- นอร์มัลฟอร์มที่ 2 (Second Normal Form : 2NF)
- นอร์มัลฟอร์มที่ 3 (Third Normal Form : 3NF)
- บอยซ์คอดด์นอร์มัลฟอร์ม (Boyce–Codd Normal Form : BCNF)
- นอร์มัลฟอร์มที่ 4 (Fourth Normal Form : 4NF)

- นอร์มัลฟอร์มที่ 5 (Fifth Normal Form : 5NF)

3.2.1 กระบวนการทำนอร์มัลฟอร์มที่ 1 (First Normal Form: 1NF)

เป็นระดับที่ใช้สำหรับการปรับโครงสร้างของข้อมูลของรีเลชัน ค่าของแอททริบิวต์ต่าง ๆ ในแต่ละทัวเปิล จะต้องมีค่าเพียงค่าเดียว และรีเลชันนั้นจะต้องไม่มีกลุ่มข้อมูลซ้ำ

ตารางที่ 3.10 ตารางข้อมูลก่อนการทำนอร์มัลฟอร์มที่ 1 (First Normal Form : 1NF)

year	month	circuit_no	region	village	subdistrict	district	province	ap_name	ip_address	upload	download	num_users	num_devices
2563	มกราคม	564109157	ภาคกลาง	หมู่ 4 คอสนาค	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท	CNT-SR711056	172.18.22.122	10369.19777	251139.9968	868	87
2563	มกราคม	564109164	ภาคกลาง	หมู่ 8 หงษ์เหิ	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท	CNT-SR770153	172.18.22.178	7090.780382	152578.4056	426	32
2563	มกราคม	564109162	ภาคกลาง	หมู่ 6 คอสนาค	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท	CNT-SR769899	172.18.22.138	2282.044633	49073.35508	497	118
2563	มกราคม	564109161	ภาคกลาง	หมู่ 1 ไร่สี	สามพี่น้องโพนสี	พิบูลา	ชัยนาท	CNT-SR767794	172.18.22.130	176.0930824	2553.807073	117	38
2563	กุมภาพันธ์	352799027	ภาคกลาง	หมู่ 5 บ้านเขื่อน	หนองป่าหัน	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR722538	172.16.28.90	3504.387402	91949.0389	1010	247
2563	กุมภาพันธ์	352799028	ภาคกลาง	หมู่ 6 บ้านเขื่อน	หนองป่าหัน	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR722539	172.16.28.58	11138.88543	207505.4883	595	74
2563	กุมภาพันธ์	352799026	ภาคกลาง	หมู่ 1 บ้านสุวิไล	หนองป่าหัน	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR722536	172.16.28.34	11727.34173	211275.6395	978	114
2563	กุมภาพันธ์	352799029	ภาคกลาง	หมู่ 3 บ้านไร่สี	หนองป่าหัน	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR711145	172.16.28.42	902.6290359	12071.51737	390	104
2563	กุมภาพันธ์	352799024	ภาคกลาง	หมู่ 4 บ้านเขื่อน	หนองป่าหัน	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR683957	172.16.28.26	8194.036235	201007.6496	832	65
2563	กุมภาพันธ์	352799019	ภาคกลาง	หมู่ 13 บ้าน	สาธิต	รัตน	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR770227	172.16.25.18	16251.17405	379775.2291	1561	146
2563	กุมภาพันธ์	352799011	ภาคกลาง	หมู่ 2 คลอง 10	สว่าง	รัตน	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR767494	172.16.25.90	14634.72507	290874.2777	1359	163
2563	กุมภาพันธ์	353609010	ภาคกลาง	หมู่ 6 ไร่เจ้า	สามเรือน	บางปลีน	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR722045	172.16.28.10	20545.44805	265707.4738	2078	208
2563	กุมภาพันธ์	353109041	ภาคกลาง	หมู่ 2 บ้านจามน	โสมทอง	อภัย	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR683952	172.16.28.2	9895.697826	131157.9088	2039	170
2563	กุมภาพันธ์	353109008	ภาคกลาง	หมู่ 1 บ้านช่อ	ระโธม	ภาชี	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR683768	172.16.21.170	13773.94156	305100.8208	1333	112
2563	กุมภาพันธ์	352709004	ภาคกลาง	หมู่ 7 คลอง 1	รัตน	รัตน	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR683856	172.16.25.114	1503.737324	35547.06071	391	116
2563	กุมภาพันธ์	352709012	ภาคกลาง	หมู่ 5 คลอง 5	รัตน	รัตน	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR768599	172.16.25.130	2914.290437	58619.86517	716	160
2563	กุมภาพันธ์	353709089	ภาคกลาง	หมู่ 3 สว่าง	แก่งน้ำ	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	AVA-SR770156	172.16.22.170	15836.29896	338085.2851	3874	416

จากตารางที่ 3.10 จะปรับค่าให้เป็น 1NF โดยมีการทำ multi-value ให้กลายเป็น single value โดยเติมค่าของข้อมูลใน attribute ให้เต็ม โดยกำหนดตาราง pracharat (year, month, circuit_no, region, village, subdistrict, district, province, ip_address, ap_name, upload, download, num_users, num_devices) ซึ่งทุก ๆ field ในแต่ละ record จะเป็น single value นั่นคือ ในตารางหนึ่ง ๆ จะไม่มีค่าของกลุ่มข้อมูลที่ซ้ำกัน (Repeating Group)

สรุป 1NF

FD1 : pracharat(circuit_no, ip_address → year, month, region, village, subdistrict, district, province, ap_name, upload, download, num_users, num_devices)

3.2.2 กระบวนการทำนอร์มัลฟอร์มที่ 2 (Second Normal Form: 2NF)

เป็นการแก้ไขปัญหาค่าซ้ำซ้อนของข้อมูล ที่ปรากฏในรีเลชันที่ผ่านการนอร์มัลไลซ์ ระดับที่ 1 โดยรูปแบบนอร์มัลฟอร์มระดับที่ 2 จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ รีเลชันใด ๆ จะมีคุณสมบัติอยู่ในรูปแบบนอร์มัลฟอร์มระดับที่ 2 ก็ต่อเมื่อ

1. จะต้องเป็นรีเลชันที่มีคุณสมบัติเป็น 1NF
2. แอททริบิวต์ที่ไม่ใช่คีย์จะต้องขึ้นกับคีย์หลักอย่างแท้จริง

จากตารางที่ 3.10 จะพบว่าในรีเลชันการใช้เน็ตประชารัฐจะมี circuit_no และ ip_address ประกอบกันเป็นคีย์หลัก จากการพิจารณาพบว่า จะไม่ตรงตามนิยามของรูปแบบนอร์มัลฟอร์มระดับที่ 2 เพราะแอททริบิวต์ ap_name, upload, download, num_users และ num_devices จะมีค่าเปลี่ยนแปลงตามแอททริบิวต์ circuit_no และ ip_address จึงต้องทำการแยกรีเลชันออกเป็น 3 รีเล

ชั้น โดยให้ตารางที่ 1 ชื่อรีเลชันregions, ตารางที่ 2 ชื่อรีเลชันip และตารางที่ 3 ชื่อรีเลชันpracharat เพื่อให้ตารางข้างต้นมีคุณสมบัติเป็นนอร์มัลฟอร์มที่ 2 จะต้องทำการแตกตารางออกมา ตามความสัมพันธ์ของฟังก์ชันการขึ้นต่อกัน เป็น 3 ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.11 แสดงข้อมูลตาราง pracharat ที่อยู่ในรูปของนอร์มัลฟอร์มที่ 2 (Second Normal Form : 2NF)

Pracharat_id	CIRCUIT_NO	IP_ADDRESS	UPLOAD	DOWNLOAD	NUM_USERS	NUM_DEVICES	YEAR	MONTH
P1	7561d9000	172.18.168.2	5779.00	139923.47	1,060	103	2563	กุมภาพันธ์
P2	4485d9000	172.16.140.2	14293.02	262269.53	908	76	2563	กุมภาพันธ์
P3	4485d9001	172.16.140.10	6470.98	102852.57	761	94	2563	กุมภาพันธ์
P4	4486d9000	172.16.140.50	7545.41	159559.70	970	268	2563	กุมภาพันธ์
P5	4486d9001	172.16.140.58	4082.65	71836.22	1,108	349	2563	กุมภาพันธ์
P6	4486d9002	172.16.140.66	20992.69	333250.45	980	76	2563	กุมภาพันธ์
P7	4486d9003	172.16.140.74	10364.73	265594.44	1,419	96	2563	กุมภาพันธ์
P8	4481d9000	172.16.140.18	9515.22	170766.26	996	138	2563	กุมภาพันธ์
P9	4481d9001	172.16.140.26	9557.97	109401.15	969	253	2563	กุมภาพันธ์
P10	4481d9002	172.16.140.34	3451.59	66162.68	698	113	2563	กุมภาพันธ์
P11	4481d9003	172.16.140.42	17685.41	381040.02	1,489	97	2563	กุมภาพันธ์
P12	5334d9000	172.18.36.2	15797.06	270257.81	1,401	99	2563	กุมภาพันธ์
P13	5334d9001	172.18.36.10	7291.10	112815.44	613	92	2563	กุมภาพันธ์

FD1 : pracharat(circuit_no, ip_address → year, month, upload, download, num_users, num_devices)

ตารางที่ 3.12 แสดงข้อมูลตาราง regions ที่อยู่ในรูปของนอร์มัลฟอร์มที่ 2 (Second Normal Form : 2NF)

circuit_no	region	village	subdistrict	district	province
5641d9157	ภาคกลาง	หมู่ 4 ดอนตาล	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท
5641d9164	ภาคกลาง	หมู่ 8 ท่งพงษ์	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท
5641d9162	ภาคกลาง	หมู่ 6 ดอนแต้	หนองน้อย	วัดสิงห์	ชัยนาท
5641d9161	ภาคกลาง	หมู่ 1 วังจิก	สามง่ามท่าโบสถ์	หันคา	ชัยนาท
3527d9027	ภาคกลาง	หมู่ 5 บ้านขนอน	หนองน้ำส้ม	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9028	ภาคกลาง	หมู่ 6 บ้านขนอน	หนองน้ำส้ม	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9026	ภาคกลาง	หมู่ 1 บ้านคู่ฝักคอบ	หนองน้ำส้ม	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9029	ภาคกลาง	หมู่ 3 บ้านวังลึก	หนองน้ำส้ม	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9024	ภาคกลาง	หมู่ 4 บ้านชื้อทราย	หนองน้ำส้ม	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9019	ภาคกลาง	หมู่ 13 บัวชม	ลำตาเสา	วังน้อย	พระนครศรีอยุธยา
3527d9011	ภาคกลาง	หมู่ 2 คลอง 10	ข้าวงาม	วังน้อย	พระนครศรีอยุธยา
3536d9010	ภาคกลาง	หมู่ 6 โรงเจ้า	สามเรือน	บางปะอิน	พระนครศรีอยุธยา
3531d9041	ภาคกลาง	หมู่ 2 บ้านพรานนก	โพสาวหาญ	อุทัย	พระนครศรีอยุธยา

FD2 : regions(circuit_no → region, village, subdistrict, district, province)

ตารางที่ 3.13 แสดงข้อมูลตาราง ip ที่อยู่ในรูปของนอร์มัลฟอร์มที่ 2 (Second Normal Form : 2NF)

<u>ip_address</u>	<u>ap_name</u>
172.18.22.122	CNT-SR711056
172.18.22.178	CNT-SR770153
172.18.22.138	CNT-SR769899
172.18.22.130	CNT-SR767794
172.16.28.50	AYA-SR722538
172.16.28.58	AYA-SR722539
172.16.28.34	AYA-SR722536
172.16.28.42	AYA-SR771145
172.16.28.26	AYA-SR683957
172.16.25.18	AYA-SR770227
172.16.25.90	AYA-SR767494
172.16.28.10	AYA-SR722045
172.16.28.2	AYA-SR683952
172.16.21.170	AYA-SR683768

FD3 : ip(ip_address → ap_name)

จากตารางที่ 3.13 จะเห็นได้ว่า Attribute ทุกตัวไม่มี Transitive Dependency จึงอยู่ในรูปแบบของ 3NF แล้ว และไม่มี Attribute อื่นใน Relation ที่สามารถระบุค่าของ Attribute ที่เป็นคีย์หลักหรือส่วนใดของคีย์หลักในกรณีที่คีย์หลักเป็นคีย์ผสม ตารางดังกล่าวจึงอยู่ในรูปแบบของ BCNF แล้ว

จากข้อมูลของปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐที่ได้นำมาผ่านกระบวนการนอร์มัลไลเซชันทั้ง 2 ขั้นตอนก็เพียงพอต่อการใช้งานและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานแล้ว

สรุปการทำนอร์มัลไลเซชัน (Normalization)

1NF

FD1 : pracharat(circuit_no, ip_address → year, month, region, village, subdistrict, district, province, ap_name, upload, download, num_users, num_devices)

2NF

FD1 : pracharat(circuit_no, ip_address → year, month, upload, download, num_users, num_devices)

FD2 : regions(circuit_no → region, village, subdistrict, district, province)

FD3 : ip(ip_address → ap_name)

3.3 ความสัมพันธ์ของฐานข้อมูล (ER-Diagram)

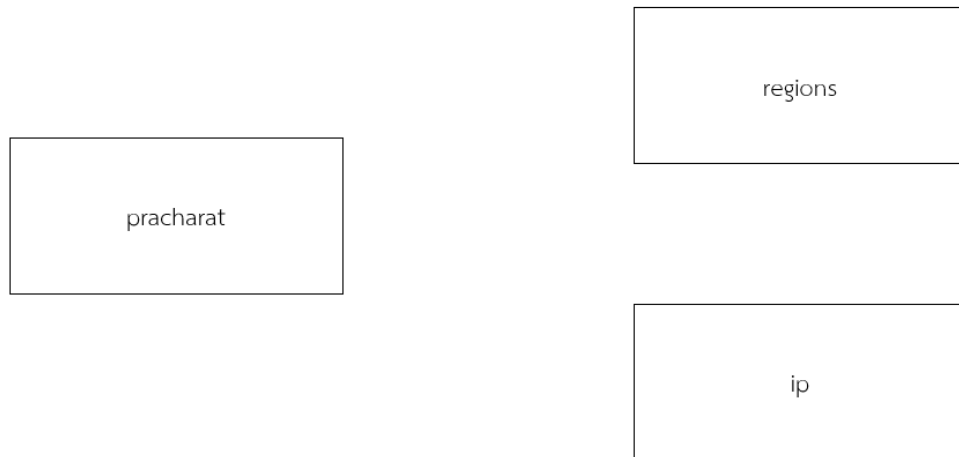
ER Diagram คือ แบบจำลองที่ใช้อธิบายโครงสร้างของฐานข้อมูลซึ่งเขียนออกมาในลักษณะของรูปภาพ การอธิบายโครงสร้างและความสัมพันธ์ของข้อมูล (Relationship) ประกอบด้วย

1. เอนทิตี (Entity) เป็นวัตถุ หรือสิ่งของที่เราสงสัยในระบบงานนั้น ๆ
2. แอททริบิว (Attribute) เป็นคุณสมบัติของวัตถุที่เราสงสัย
3. ความสัมพันธ์ (Relationship) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี

ER Diagram มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบงานฐานข้อมูล Application ต่าง ๆ ที่ต้องการการเก็บข้อมูลอย่างมีระบบมีโครงสร้าง ดังนั้น ER Diagram จึงใช้เพื่อเป็นเอกสารในการสื่อสารระหว่าง นักออกแบบระบบ และนักพัฒนาระบบเพื่อให้สื่อสารอย่างตรงกัน และเป็นสากล โดยมีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

3.3.1 การกำหนดเอนทิตี

การกำหนดเอนทิตีเป็นการกำหนดสิ่งที่สนใจและต้องการจัดเก็บข้อมูลที่มีในระบบงาน โดยดูจากลักษณะหน้าที่ของระบบงานว่ามีรายละเอียดการทำงานอย่างไรผู้วิเคราะห์ได้กำหนดเอนทิตีของฐานข้อมูลการใช้เน็ตประชารัฐ ประกอบด้วย เอนทิตี pracharat, เอนทิตี circuit, เอนทิตี ip และเอนทิตี volume

ภาพที่ 3.4 การกำหนดเอนทิตีของฐานข้อมูลการใช้เน็ตประชารัฐ

3.3.2 การกำหนดแอตทริบิวต์ของเอนทิตี

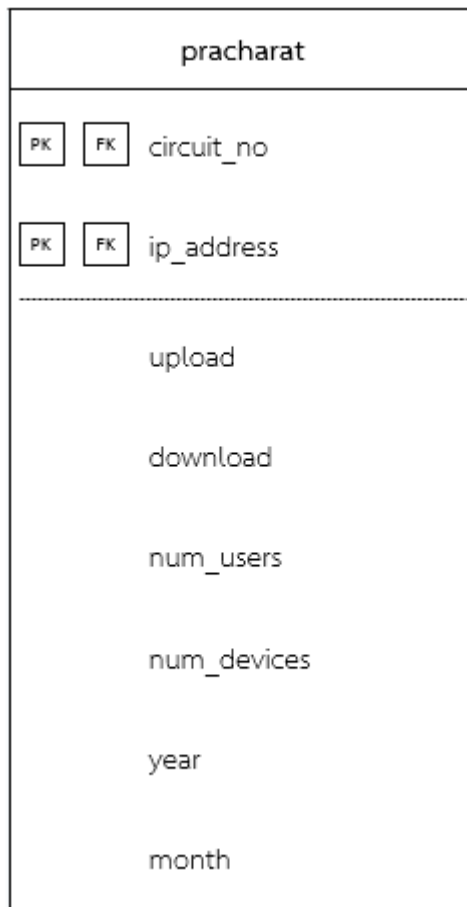
การกำหนดแอตทริบิวต์ของเอนทิตีเป็นการกำหนดคุณลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละเอนทิตีรวมทั้งพิจารณาแอตทริบิวต์ที่จะทำหน้าที่เป็นคีย์หลักของเอนทิตีด้วย ประกอบไปด้วย

เอนทิตี pracharat(upload, download, num_users, num_devices, year, month)

เอนทิตี circuit(circuit_no, region, village, subdistrict, district, province)

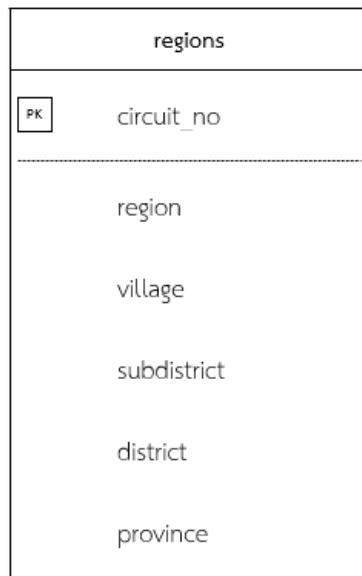
เอนทิตี ip (ip_address, ap_name)

ภาพที่ 3.5 เป็นการกำหนดแอตทริบิวต์ของเอนทิตี pracharat ประกอบด้วย แอตทริบิวต์category_name, แอตทริบิวต์continent_name โดยมีคีย์หลักคือ Pracharat_id และคีย์นอก (Foreign Key) คือแอตทริบิวต์ pracharat_id

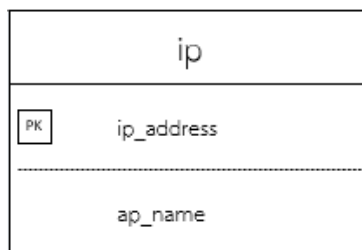
ภาพที่ 3.5 การกำหนดแอตทริบิวต์ของเอนทิตี pracharat

ภาพที่ 3.6 เป็นการกำหนดแอดทริบิวต์ของเอนทิตี regions ประกอบด้วยแอดทริบิวต์ circuit_no, แอดทริบิวต์ region, แอดทริบิวต์ village, แอดทริบิวต์ subdistrict, แอดทริบิวต์ district, แอดทริบิวต์ province โดยมีคีย์หลัก (Primary key) คือแอดทริบิวต์ circuit_no

ภาพที่ 3.6 การกำหนดแอดทริบิวต์ของเอนทิตี regions

ภาพที่ 3.7 เป็นการกำหนดแอดทริบิวต์ของเอนทิตี ip ประกอบด้วยแอดทริบิวต์ ip_address และแอดทริบิวต์ ap_name โดยมีคีย์หลัก (Primary key) คือแอดทริบิวต์ ip_address

ภาพที่ 3.7 การกำหนดแอดทริบิวต์ของเอนทิตี ip

3.3.3 การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี (Relationships)

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีในฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์กระทำได้ โดยการกำหนดให้เอนทิตีที่มีความสัมพันธ์กันมีแอททริบิวต์ที่เหมือนกัน และใช้ค่าของแอททริบิวต์ที่เหมือนกันเป็นตัวระบุข้อมูลในเอนทิตีที่มีความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-one Relationship)

ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่งเป็นการแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลในเอนทิตีหนึ่งว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลของอีกเอนทิตีหนึ่ง ในลักษณะที่เป็นหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น ประชาชน 1 คน จะต้องมีหมายเลขรหัสประจำตัวประชาชน 1 หมายเลข ซึ่งไม่ซ้ำกัน

2. ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อกลุ่ม (One-to-many Relationship)

ความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อกลุ่ม เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลของเอนทิตีหนึ่งว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลหลายข้อมูลกับอีกเอนทิตีหนึ่ง เช่น แผนกแต่ละแผนกจะประกอบไปด้วยพนักงานที่สังกัดอยู่ในแผนกหลายคน

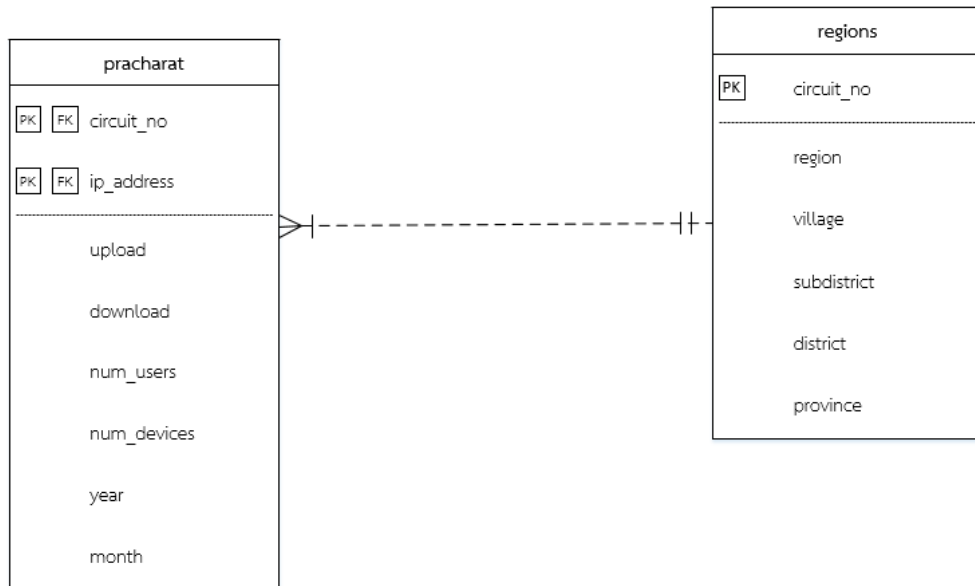
3. ความสัมพันธ์แบบกลุ่มต่อกลุ่ม (Many-to-many Relationship)

ความสัมพันธ์แบบกลุ่มต่อกลุ่ม เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลของ 2 เอนทิตี ในลักษณะแบบกลุ่มต่อกลุ่ม เช่น นักศึกษาหลายคน อาจเรียนอยู่ในหลายหลักสูตร

จากการศึกษาผู้วิเคราะห์ได้กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีของทั้ง 3 ตาราง

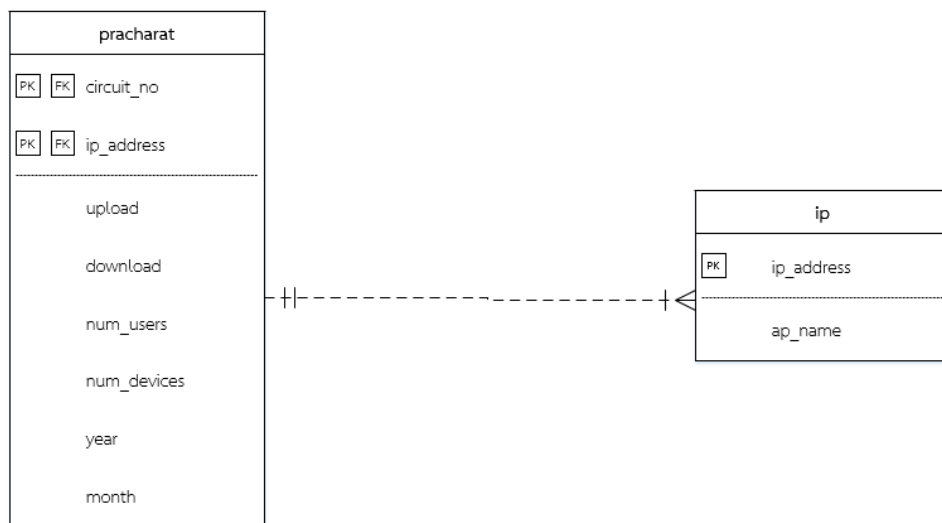
ประกอบไปด้วยตารางที่ 1 รหัสชั้น pracharat, ตารางที่ 2 รหัสชั้น ip, และตารางที่ 3 รหัสชั้น regions มีความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีดังนี้

1. ตาราง pracharat มีความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีกับตาราง regions แบบหนึ่งต่อกลุ่ม (1 : N) หมายความว่า ปริมาณการใช้เน็ต 1 ปริมาณสามารถใช้ได้หลายพื้นที่

ภาพที่ 3.8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตาราง pracharat กับตาราง regions แบบหนึ่งต่อกลุ่ม (1 : N)

2. ตาราง pracharat มีความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีกับตาราง ip แบบหนึ่งต่อกลุ่ม (1 : N) หมายความว่า อุปกรณ์กระจายสัญญาณ 1 ตัว สามารถใช้ปริมาณได้หลายปริมาณ

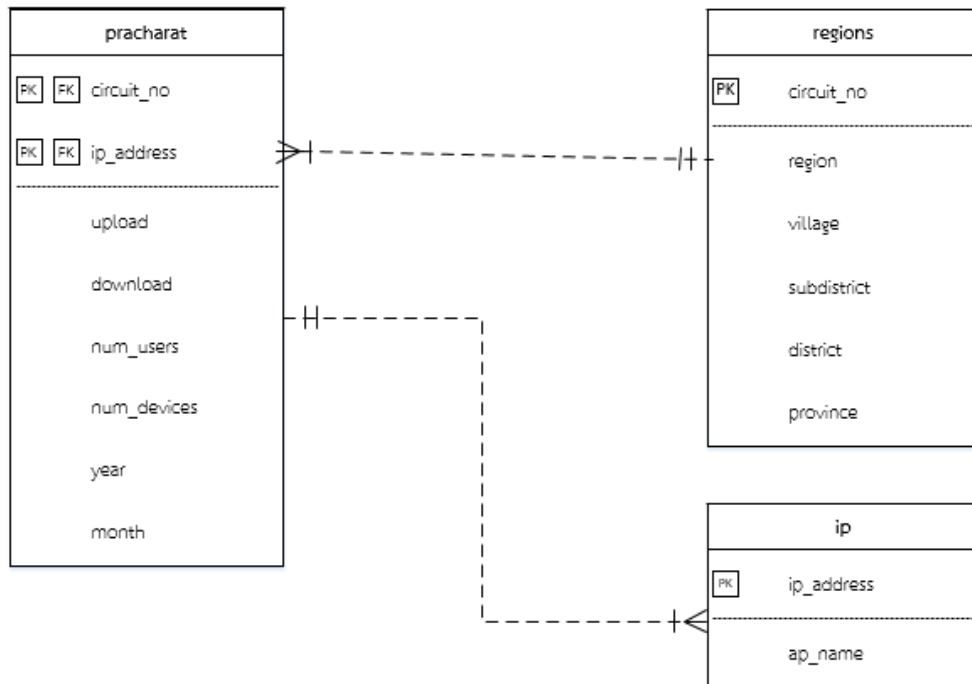

ภาพที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตาราง pracharat กับตาราง ip แบบหนึ่งต่อกลุ่ม (1 : N)

3.3.4 การเขียนเป็นแบบจำลองแผนภาพ Entity Relationship Diagram (ERD)

การนำรายละเอียดการออกแบบทั้งหมดในแต่ละขั้นตอน นำมาวาดแบบจำลองแผนภาพ

E-R Diagram กำหนดให้ความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.10 ความสัมพันธ์ของฐานข้อมูลแบบ Crow's Foot Model

จากความสัมพันธ์ของฐานข้อมูลแบบ Crow's Foot Model จะได้ตารางทั้งหมด 3 ตาราง ได้แก่ ตาราง pracharat ตาราง regions และตาราง ip แต่ละตารางเก็บข้อมูลคือตาราง pracharat เก็บ circuit_no, ip_address, year, month, upload, download, num_users, num_devices ส่วนตาราง regions เก็บ circuit_no, region, village, subdistrict, district, province และตาราง ip เก็บ ip_address กับ ap_name

3.4 พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)

จากการออกแบบฐานข้อมูลซึ่งมีการจัดการระบบฐานข้อมูลให้กับระบบที่ประกอบไปด้วย ตารางข้อมูลต่าง ๆ ดังตารางที่ 3.14

ตารางที่ 3.14 แสดงชื่อตารางทั้งหมดของระบบฐานข้อมูล

ลำดับ	ชื่อตาราง	ประเภท	รายละเอียด
1	Pracharat	Transaction	เก็บข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ
2	regions	Reference	เก็บข้อมูลพื้นที่ เช่น หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด
3	ip	Reference	เก็บข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์กระจายสัญญาณ

คำอธิบาย ประเภทของตาราง ได้แก่

Transaction หมายถึง ตารางที่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล

Reference หมายถึง ตารางที่มีการอ้างอิงถึงข้อมูล

จากตารางที่ 3.14 สามารถแสดงรายละเอียดของแต่ละตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 3.15 แสดงรายละเอียดของตาราง pracharat

ชื่อตาราง : pracharat			
ประเภทตาราง : Transaction			
คำอธิบาย : เก็บข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ			
คีย์หลัก : circuit_no และ ip_address			
คีย์รอง : circuit_no และ ip_address			
เขตข้อมูล	ชนิดและขนาด	ความหมาย	ตัวอย่าง
pracharat_id	INT(5)	รหัสประชารัฐ	P1
circuit_no	INT(10)	เลขหมายวงจร	7561d9000
ip_address	INT(12)	หมายเลข IP	172.18.168.2
upload	DECIMAL(15,2)	ปริมาณการนำข้อมูล เข้า (เมกะไบต์)	5,779.00
download	DECIMAL(15,2)	ปริมาณการนำข้อมูล ออก (เมกะไบต์)	139,923.47
num_users	NUMBER	จำนวนผู้ใช้งาน (ครั้ง)	1,145

ตารางที่ 3.15 แสดงรายละเอียดของตาราง pracharat (ต่อ)

ชื่อตาราง : pracharat ประเภทตาราง : Transaction คำอธิบาย : เก็บข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ คีย์หลัก : circuit_no และ ip_address คีย์รอง : circuit_no และ ip_address			
เขตข้อมูล	ชนิดและขนาด	ความหมาย	ตัวอย่าง
num_devices	NUMBER	จำนวนอุปกรณ์ (เครื่อง)	143
year	VARCHAR(4)	ปี	2563
month	VARCHAR(50)	เดือน	มกราคม

ตารางที่ 3.16 แสดงรายละเอียดของตาราง regions

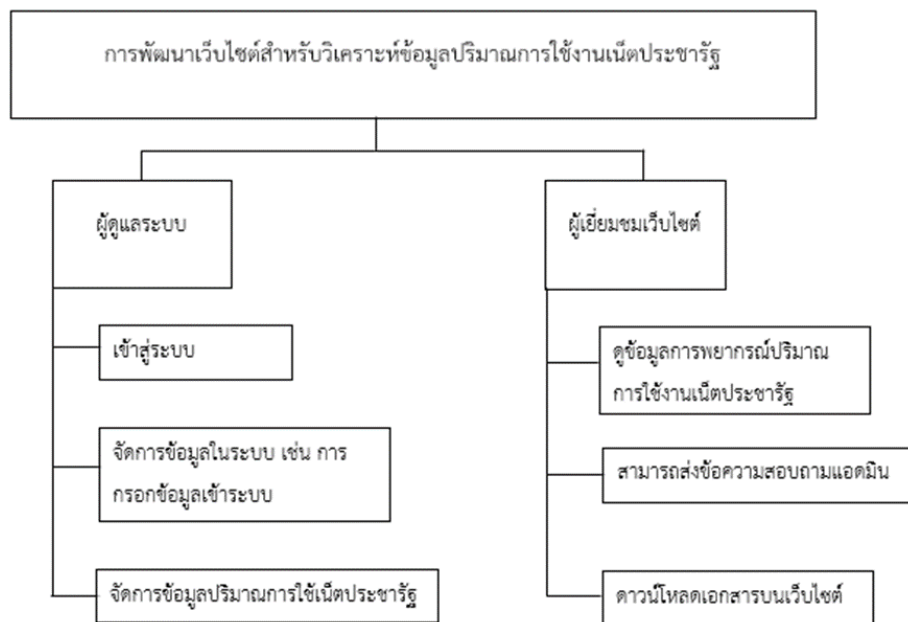
ชื่อตาราง : regions ประเภทตาราง : Reference คำอธิบาย : เก็บข้อมูลพื้นที่ เช่น หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด คีย์หลัก : circuit_no คีย์รอง : -			
เขตข้อมูล	ชนิดและขนาด	ความหมาย	ตัวอย่าง
circuit_no	INT(10)	เลขหมายวงจร	7561d9000
region	VARCHAR(150)	ภูมิภาค	ใต้
village	VARCHAR(150)	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ 9 หน้าค่าย
subdistrict	VARCHAR(150)	ตำบล	คลองท่อมใต้
district	VARCHAR(150)	อำเภอ	คลองท่อม
province	VARCHAR(150)	จังหวัด	กระบี่

ตารางที่ 3.17 แสดงรายละเอียดของตาราง ip

ชื่อตาราง : ip			
ประเภทตาราง : Reference			
คำอธิบาย : เก็บข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์กระจายสัญญาณ			
คีย์หลัก : ip_address			
คีย์รอง : -			
เขตข้อมูล	ชนิดและขนาด	ความหมาย	ตัวอย่าง
ip_address	INT(14)	หมายเลข IP	172.18.168.170
ap_name	VARCHAR(50)	ชื่ออุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wireless	KBI-SR664686

3.5 โครงสร้างระบบ (System Structure)

ลักษณะภายในของโครงสร้างระบบแสดงถึงโครงสร้างการใช้งานในระบบฐานข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ ส่วนที่เป็นส่วนสำคัญโดยตรง ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ และผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ ดังภาพที่ 3.11

ภาพที่ 3.11 แผนผังโครงสร้างการใช้งานในระบบฐานข้อมูลการใช้เน็ตประชารัฐ

จากภาพที่ 3.11 เพื่อความสะดวกในการออกแบบฐานข้อมูลผู้วิเคราะห์จึงจัดแบ่งระบบออกเป็นส่วนย่อย ๆ มีทั้งหมด 2 ส่วนด้วยกัน และให้แต่ละส่วนมีหน้าที่รับผิดชอบการทำงานในแต่ละด้าน โดยไม่คาบเกี่ยวกันแต่สัมพันธ์กัน ส่วนแรกคือส่วนของผู้ดูแลระบบ จะเป็นส่วนที่สามารถจัดการข้อมูลทั้งหมดในระบบได้ ส่วนที่สองคือส่วนผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ เป็นส่วนที่บุคคลภายนอกสามารถเข้ามาเยี่ยมชมข้อมูลบนเว็บไซต์ได้ และสามารถดาวน์โหลดข้อมูลบนเว็บไซต์ได้

3.6 กระบวนการ CRISP-DM

กระบวนการ CRISP-DM นี้จะประกอบด้วย 6 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันนั่นคือขั้นตอนถัดไปจะรวมผลลัพธ์จากขั้นตอนก่อนหน้าซึ่งแสดงด้วยลูกศรที่เชื่อมระหว่างกล่องสี่เหลี่ยมแต่ละกล่อง ตัวอย่างเช่นเมื่อได้ผลลัพธ์จากขั้นตอนการเตรียมข้อมูล (Data Preparation) แล้วจะนำไปสร้างโมเดลจำแนกประเภทข้อมูลในขั้น Modeling และหลังจากนั้นอาจจะย้อนกลับมาเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ถูกต้องมากขึ้นเพื่อหวังว่าจะโมเดลที่ให้ความถูกต้องมากขึ้น เป็นต้น

ภาพที่ 3.12 แสดงกระบวนการ CRISP-DM

ที่มา : <https://datacube.ai/crisp-dm/>

โดยกระบวนการ CRISP-DM จะประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. Business Understanding

ขั้นตอนแรกมุ่งไปที่การทำความเข้าใจธุรกิจ ปัญหาและวัตถุประสงค์ของโครงการจากมุมมองทางธุรกิจ จากนั้นแปลงปัญหาให้อยู่ในรูปของโจทย์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล และวางแผนการดำเนินงานเบื้องต้น

2. Data Understanding

ขั้นตอนนี้เริ่มต้นด้วยการรวบรวมข้อมูล จากนั้นทำความเข้าใจ ตรวจสอบคุณภาพ และเลือกข้อมูลที่จะรวบรวมมาว่าจะใช้ข้อมูลใดบ้างในการวิเคราะห์และพิจารณาว่าจะใช้ข้อมูลทั้งหมดหรือจำเป็นต้องเลือกข้อมูลบางส่วนมาใช้ในการวิเคราะห์

3. Data Preparation

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ทำการแปลงข้อมูลที่ได้ทำการเก็บรวบรวมมา (raw data) ให้กลายเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้ โดยการแปลงข้อมูลนี้อาจจะต้องมีการทำข้อมูลให้ถูกต้อง (data cleaning) เช่น การแปลงข้อมูลให้อยู่ในช่วง (scale) เดียวกัน หรือการเติมข้อมูลที่ขาดหายไป เป็นต้น โดยขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนที่ใช้เวลามากที่สุดของกระบวนการ CRISP-DM

4. Modeling

ขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางตาต้า โมนิ่ง ที่ได้แนะนำไปแล้ว เช่น การจำแนกประเภทข้อมูล หรือ การแบ่งกลุ่มข้อมูล ซึ่งในขั้นตอนนี้หลายเทคนิคจะถูกนำมาใช้เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด ดังนั้นในบางครั้งอาจจะต้องมีการย้อนกลับไปขั้นตอนที่ 3 Data Preparation เพื่อแปลงข้อมูลบางส่วนให้เหมาะสมกับแต่ละเทคนิคด้วย ตัวอย่างเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ

5. Evaluation

การวัดประสิทธิภาพของโมเดลที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 เพื่อวัดว่าโมเดลมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำไปใช้งานแล้วหรือไม่ ซึ่งโมเดลแต่ละประเภทมีการวัดประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้ว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ในขั้นตอนแรก หรือ มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งอาจจะย้อนกลับไปยังขั้นตอนก่อนหน้าเพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการได้

6. Deployment

ความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับจากกระบวนการวิเคราะห์จำเป็นต้องนำเสนอในลักษณะที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถนำไปใช้ได้เมื่อพวกเขาต้องการ ในขั้นตอนการปรับใช้ต้องมีการสร้างแผนสำหรับการปรับใช้การบำรุงรักษาและการตรวจสอบสำหรับการนำไปใช้งานและการสนับสนุนในอนาคตด้วย จากมุมมองของโครงการรายงานขั้นสุดท้ายของโครงการจำเป็นต้องสรุปประสบการณ์ของโครงการและบทวนโครงการเพื่อดูสิ่งที่จะต้องปรับปรุงบทเรียนที่สร้างขึ้นการนำผลองค์ความรู้ที่ได้จากการหาผลลัพธ์ด้วยเทคนิค Data Mining ไปใช้ ประโยชน์ต่อองค์กร หรือ บริษัท

ขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิเคราะห์ได้เลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โมเดล Time Series เพื่อต้องการพยากรณ์ข้อมูลล่วงหน้าของแต่ละเดือนข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ ที่จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลง ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปตามเดือนที่มีการใช้เน็ตประชารัฐ มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นช่วงเวลามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างต่อเนื่องสามารถนำข้อมูลมาพยากรณ์หรือทำนายข้อมูลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ จากการที่ผู้วิเคราะห์ได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องงานวิจัยที่พบส่วนใหญ่จะใช้โมเดล Time Series ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.1 การทำความเข้าใจธุรกิจ (Business Understanding)

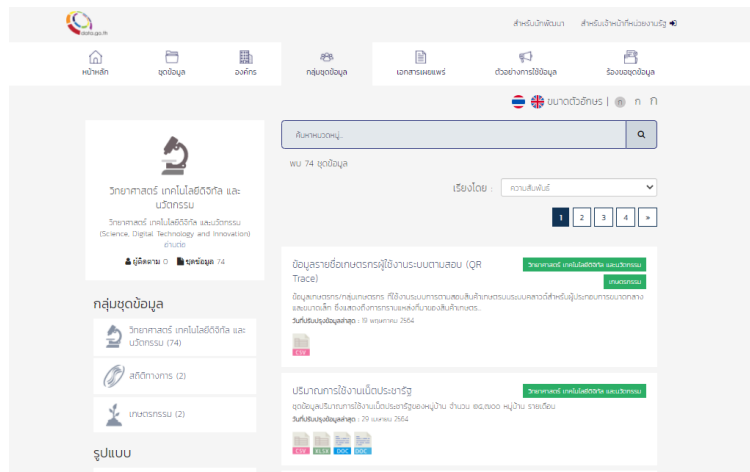
ผู้วิเคราะห์ทำความเข้าใจกระบวนการทางข้อมูล และรับฟังปัญหา รวมถึงการมองหาปัญหาจากเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลให้อยู่ในรูปโจทย์ของการวิเคราะห์ฐานข้อมูล และวางแผนในการดำเนินการโดยการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบความสัมพันธ์ที่ซ่อนอยู่ในข้อมูลของข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย ในประเทศไทย เพื่อที่จะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ตามความต้องการ และตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.2 การทำความเข้าใจข้อมูล (Data Understanding)

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลทำการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และพิจารณาตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับดูความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยพิจารณาว่าจะใช้ข้อมูลทั้งหมดหรือจำเป็นต้องเลือกข้อมูลบางส่วนมาใช้ในการวิเคราะห์ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิเคราะห์ได้สำรวจภาพรวมก่อนนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากเว็บไซต์ <https://data.go.th> ซึ่งเป็น

ศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) ภายใต้ชื่อ data.go.th ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ผู้วิเคราะห์ข้อมูลจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.) ผู้วิเคราะห์รวบรวมข้อมูลจาก จากเว็บไซต์ <https://data.go.th> ผู้วิเคราะห์ทำการเลือกกลุ่มชุดข้อมูลวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมจากนั้นเลือกหัวข้อข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

ภาพที่ 3.13 แสดงขั้นตอนการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์

ที่มา : data.go.th

2.) ผู้วิเคราะห์ทำการจัดเก็บ และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐในปี 2563 ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม

 ดาวน์โหลด	ปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐ (มีนาคม ๒๕๖๓)
 ดาวน์โหลด	ปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐ (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)
 ดาวน์โหลด	ปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐ (มกราคม ๒๕๖๓)
 ดาวน์โหลด	ปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐ (ธันวาคม ๒๕๖๓)
 ดาวน์โหลด	ปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐ (พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ภาพที่ 3.14 แสดงขั้นตอนการดาวน์โหลดข้อมูล

3.) ตรวจสอบความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่ง 1 ไฟล์ประกอบด้วย 14แอตทริบิวต์คือ year, month, circuit_no, region, village, subdistrict, district, province, ip_address, ap_name, upload, download, num_users, num_devices

YEAR	MONTH	CIRCUIT_NO	REGION	VILLAGE	SUBDISTRICT	DISTRICT	PROVINCE	AP_NAME	IP_ADDRESS	UPLOAD	DOWNLOAD	NUM_USERS	NUM_DEVICES
2563	มีนาคม	756189039	ใต้	หมู่ 9 หน้ท่าย	คลองตมไฉ่	คลองตม	กระบี่	KB-S9666696	172.18.168.170	2322.88	5289.10	132	36
2563	มีนาคม	756189071	ใต้	หมู่ 9 ไชยง	สิงหน	เขาพนม	กระบี่	KB-S96707339	172.18.169.18	3241.57	6494.77	297	51
2563	มีนาคม	756189026	ใต้	หมู่ 9 รั้วน้ำเย็น	พุนสีพร	เขาพนม	กระบี่	KB-S96666669	172.18.168.242	577.67	16220.12	61	13
2563	มีนาคม	756189022	ใต้	หมู่ 9 ปากบงล้งบ้าน	เขาสัน	เขาพนม	กระบี่	KB-S96666036	172.18.169.146	866.09	2830.95	81	14
2563	มีนาคม	756189043	ใต้	หมู่ 9 ชุมถวนหิน	ห้วยน้ำขาว	คลองตม	กระบี่	KB-S96666693	172.18.169.74	1489.67	26005.69	250	82
2563	มีนาคม	756189062	ใต้	หมู่ 9 ทายาง	คลองชาน	งนือคลอง	กระบี่	KB-S96666882	172.18.170.50	2284.20	35877.69	159	49
2563	มีนาคม	756189002	ใต้	หมู่ 8 สะพานลวง	สิงหน	เขาพนม	กระบี่	KB-S96666663	172.18.168.202	410.87	12337.82	72	17
2563	มีนาคม	756189042	ใต้	หมู่ 8 บ้านควน	ห้วยน้ำขาว	คลองตม	กระบี่	KB-S96666692	172.18.169.66	2363.48	55677.63	286	57
2563	มีนาคม	756890045	ใต้	หมู่ 8 บ้านใหญ่	คีรีวง	เขาพนม	กระบี่	KB-S96666729	172.18.169.154	549.60	18417.80	61	10
2563	มีนาคม	756189038	ใต้	หมู่ 8 บ้านตรามไฉ่	คลองตมงนือ	คลองตม	กระบี่	KB-S96666681	172.18.168.106	522.87	15920.56	40	26
2563	มีนาคม	756189058	ใต้	หมู่ 8 ไฉยง	ห้วยตม	งนือคลอง	กระบี่	KB-S96666783	172.18.170.26	860.88	25602.59	104	31
2563	มีนาคม	756189034	ใต้	หมู่ 8 คลองพวง	พุนสีพร	คลองตม	กระบี่	KB-S96666671	172.18.169.122	2525.78	70981.29	205	74
2563	มีนาคม	756189089	ใต้	หมู่ 8 เขารวมไฉ่	หน้ท่าย	เขาพนม	กระบี่	KB-S96772202	172.18.170.202	1389.35	35615.94	150	59
2563	มีนาคม	756189025	ใต้	หมู่ 8 เขากบ	พุนสีพร	เขาพนม	กระบี่	KB-S96666668	172.18.168.234	388.19	8518.63	23	11
2563	มีนาคม	756189055	ใต้	หมู่ 7 ไฉยง	สิงหน	เขาสัน	กระบี่	KB-S96666770	172.18.168.138	2613.97	48362.57	163	37

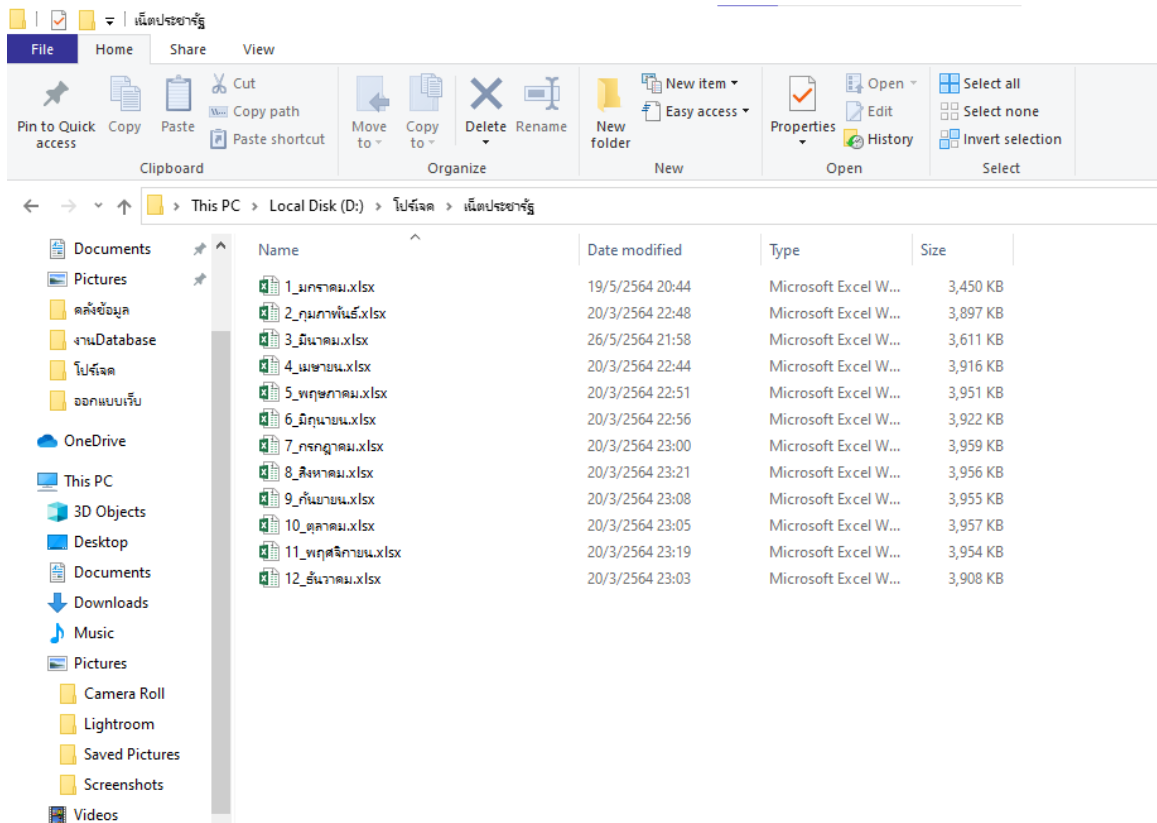
ภาพที่ 3.15 ไฟล์ข้อมูลการบันทึกปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐรายเดือน

ขั้นตอนการแปลงข้อมูลที่ได้รวบรวมมา ให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมสำหรับนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปได้ โดยการทำให้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง (Data cleaning) มักใช้เวลาค่อนข้างมากระบบการรับข้อมูลป้อนเข้าสู่ระบบในปัจจุบันจะลดการคัดข้อมูลจากคนให้น้อยที่สุด แต่จะใช้วิธีการสแกน การดีกเลิก เพื่อลดความผิดพลาดให้น้อยที่สุด เพราะขั้นตอนใช้เวลามาก การลดข้อผิดพลาดของข้อมูลได้มากเท่าใด ก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

3.1.3 การเตรียมข้อมูล (Data Preparation)

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลทำการแปลงข้อมูลที่ได้ทำการเก็บรวบรวม และทำการจัดการข้อมูลที่ได้ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้ เพื่อลดความผิดพลาดการทำข้อมูล ให้ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการ data cleaning เพื่อให้ได้ข้อมูลอยู่ในรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน และกำจัดข้อมูลเสียออก ผู้วิเคราะห์ข้อมูลจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.) การปรับมาตรฐาน (Standardizing) ผู้วิเคราะห์ข้อมูลทำการรวบแปลงไฟล์ข้อมูลให้เป็นไฟล์เดียวกันอยู่ในรูปแบบเดียวกันพร้อมทั้งสร้างแอตทริบิวต์เพื่อกำหนดคีย์หลักของแต่ละไฟล์ขึ้นมาเพื่อเป็นตัวที่ใช้ระบุความสัมพันธ์ของข้อมูลที่จะแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

ภาพที่ 3.16 ไฟล์ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐทั้งหมดที่ได้จากเว็บไซต์

ผู้วิเคราะห์ได้ทำการจัดการข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน โดยการรวบรวมข้อมูลจากแต่ละหมู่บ้านให้เป็นรายเดือน เพื่อให้ข้อมูลรายเดือนไปพยากรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น

เดือน	ค่าปริมาณการนำข้อมูลเข้า
มกราคม	416,199,895.26
กุมภาพันธ์	246,615,350.16
มีนาคม	249,902,165.12
เมษายน	246,650,401.64
พฤษภาคม	251,511,850.08
มิถุนายน	298,773,716.62
กรกฎาคม	324,707,757.20
สิงหาคม	315,575,334.24
กันยายน	300,869,388.04
ตุลาคม	291,106,942.02
พฤศจิกายน	303,540,472.40
ธันวาคม	325,759,936.33

ภาพที่ 3.17 ค่าปริมาณการนำข้อมูลเข้า

เดือน	ค่าปริมาณการนำข้อมูลออก
มกราคม	6,313,602,697.54
กุมภาพันธ์	4,914,796,724.42
มีนาคม	4,926,267,733.02
เมษายน	4,956,912,229.44
พฤษภาคม	5,031,792,836.91
มิถุนายน	5,859,709,399.02
กรกฎาคม	6,165,636,987.63
สิงหาคม	6,109,337,267.87
กันยายน	5,764,394,413.90
ตุลาคม	5,509,308,458.35
พฤศจิกายน	5,702,892,020.92
ธันวาคม	5,578,847,057.00

ภาพที่ 3.18 ค่าปริมาณการนำข้อมูลออก

2.) การจัดหมวดหมู่ (Transfrom) ผู้วิเคราะห์ห้ นำ dataset ที่ผ่านการรวบรวมรายเดือนมาจัดหมวดหมู่เพื่อความถูกต้อง ผู้วิเคราะห์ดำเนินการจัดกลุ่มข้อมูลแบ่งตามภูมิภาค ดังนี้

2.1 การจัดกลุ่มตามภูมิภาค

REGION	VILLAGE	SUBDISTRICT	DISTRICT	PROVINCE
ภาคใต้	หมู่ 2 คลองหมาก	เกาะลันตาน้อย	เกาะลันตา	กระบี่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 13 บ้านมะเกลือ	บ้านกอก	จัตุรัส	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 17 บ้านโนนทอง	บ้านกอก	จัตุรัส	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 1 เพชร	บ้านเพชร	ภูเขียว	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 8 เพชรใต้	บ้านเพชร	ภูเขียว	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 9 กุดชุม	บ้านเพชร	ภูเขียว	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 16 โศกสะอาด	โศกสะอาด	ภูเขียว	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 3 นางนึ่ง	โพนทอง	เมืองชัยภูมิ	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 4 ทองห้วยร้างกา	โพนทอง	เมืองชัยภูมิ	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 5 ทองคอนไทย	กุดชุม	เมืองชัยภูมิ	ชัยภูมิ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หมู่ 14 ทองคอนไทย	กุดชุม	เมืองชัยภูมิ	ชัยภูมิ
ภาคเหนือ	หมู่ 8 อมเมิ่ง	กองแขก	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
ภาคเหนือ	หมู่ 4 นาพอน	บ่อหลวง	ฮอด	เชียงใหม่
ภาคเหนือ	หมู่ 12 นางยางดิน	กองแขก	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
ภาคเหนือ	หมู่ 7 สันป่าดิ่ง	แม่ระมาด	แม่ระมาด	ตาก
ภาคใต้	หมู่ 2 ควนแร	นาไม้ไผ	ทุ่งสง	นครศรีธรรมราช
ภาคเหนือ	หมู่ 8 จุนพัฒนา	จุน	จุน	พะเยา
ภาคเหนือ	หมู่ 13 ค้างพงษ์ใหม่	จุน	จุน	พะเยา

ภาพที่ 3.19 ข้อมูลในแต่ละไฟล์ที่ต้องการจัดกลุ่มให้รวมอยู่ในภาคเดียวกัน

2.2 นำข้อมูลที่ผ่านการรวบรวมเป็นรายเดือนมาไว้ในไฟล์ภูมิภาคเดียวกัน

REGION	VILLAGE	SUBDISTRICT	DISTRICT	PROVINCE
ได้	หมู่ 9 หน้ค้าย	คลองตอมใต้	คลองตอม	กระบี่
ได้	หมู่ 9 โสยง	สีนุ่น	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 9 วังน้ำเย็น	พรเดิว	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 9 ปากบางสำน	เขาคีน	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 9 ชุ่ยสวนหิน	ห้วยน้ำขาว	คลองตอม	กระบี่
ได้	หมู่ 9 ท้ายาง	คลองขนาน	เหนือคลอง	กระบี่
ได้	หมู่ 8 สะพานหลวง	สีนุ่น	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 8 บ้านคน	ห้วยน้ำขาว	คลองตอม	กระบี่
ได้	หมู่ 8 บางใหญ่	ศรีวัง	ปลายพรยา	กระบี่
ได้	หมู่ 8 บางธาราใต้	คลองตอมเหนือ	คลองตอม	กระบี่
ได้	หมู่ 8 โน้ทับ	ห้วยยูง	เหนือคลอง	กระบี่
ได้	หมู่ 8 คลองชะมวง	พรคินภา	คลองตอม	กระบี่
ได้	หมู่ 8 เขาวัวพลัด	หน้าเขา	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 8 เขาระ	พรเดิว	เขาพนม	กระบี่
ได้	หมู่ 7 โสศต	สันอุดม	ลำทับ	กระบี่
ได้	หมู่ 7 ยานอุดม	ลำทับ	ลำทับ	กระบี่
ได้	หมู่ 7 พรุพี	ทรายขาว	คลองตอม	กระบี่

ภาพที่ 3.20 แสดงการจัดกลุ่มภาคใต้

3.1.4 การสร้างแบบจำลอง (Modeling)

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ด้วยเทคนิคทางสถิติ ทำการเรียนรู้จากข้อมูลเดิมของการใช้เน็ตประชารัฐเพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด การเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนของวิธีการพยากรณ์ โดยนำโมเดล Time-Series Forecasting มาช่วยในการหาค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ในวิธีต่าง Moving Average Method โดยนำมาเปรียบเทียบกับโปรแกรมว่าโปรแกรมใดให้ค่าความถูกต้องแม่นยำมากที่สุดนำมาใช้ในการพยากรณ์ข้อมูลการใช้เน็ตประชารัฐ การพยากรณ์ในรูปแบบคณิตศาสตร์ใช้รูปแบบสมการทางคณิตศาสตร์ ผู้วิเคราะห์ข้อมูลได้เลือกใช้เทคนิครูปแบบอนุกรมเวลา Time series Models ด้วย ชุดข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐในแต่ละเดือน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

$$MA_n = \frac{\sum A_t}{n}$$

เมื่อกำหนด t = ช่วงเวลา

n = จำนวนข้อมูลที่จะคำนวณค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่

A_n = ข้อมูลจริง ณ ช่วงเวลา t

MA_n = ค่าพยากรณ์วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ n ช่วงเวลา

month	region	province	upload	download
มีนาคม	ภาคกลาง	สมุทรสาคร	15891.43	338042.86
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	24945.85	379759.95
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	9795.69	43250.40
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	749.80	23474.40
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	8949.73	136736.25
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	29920.32	465428.02
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	2237.95	46943.98
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	4441.76	129851.15
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	15509.22	340718.16
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	4382.67	129552.31
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	13760.55	352962.03
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	17455.50	420001.80
มีนาคม	ภาคกลาง	ชัยนาท	14175.43	181067.38

ภาพที่ 3.21 ข้อมูลปริมาณเน็ตประชารัฐ

จากที่รูปภาพที่ 3.19 ประกอบไปด้วย 5 แอตทริบิวต์ คือ

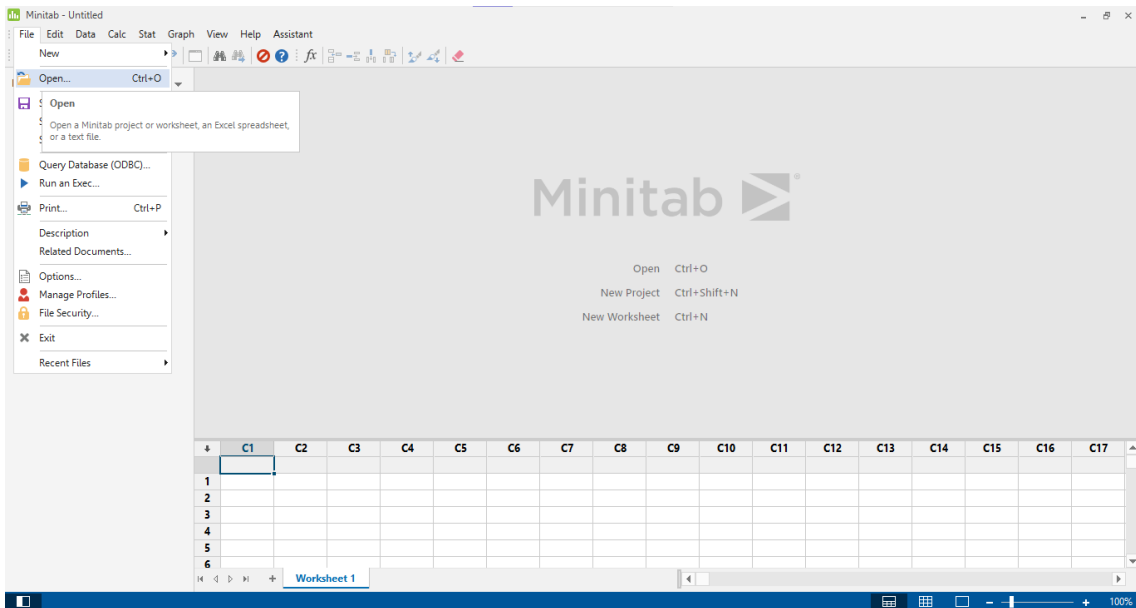
- 1.) Month เก็บข้อมูลเดือน
- 2.) Region เก็บข้อมูลภูมิภาค
- 3.) Province เก็บข้อมูลจังหวัด
- 4.) Upload เก็บปริมาณนำข้อมูลเข้า
- 5.) Download เก็บปริมาณนำข้อมูลออก

3.1.5 การประเมินประสิทธิภาพ (Evaluation)

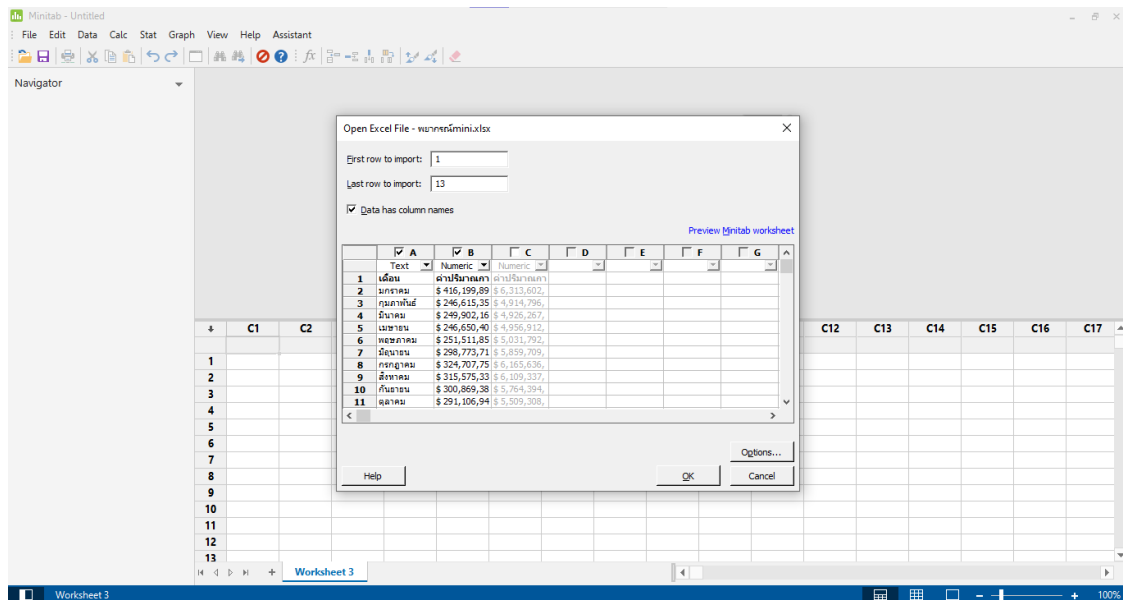
เป็นขั้นตอนก่อนนำผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 ไปใช้งาน ผู้วิเคราะห์ข้อมูลวัดประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในขั้นตอนแรกว่า มีนัยสำคัญหรือความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด โดยเปรียบเทียบนำผลที่ได้สามารถวัดประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้ว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผู้วิเคราะห์ข้อมูลได้เปรียบเทียบนำผลที่ได้ ดังนี้

การสร้างโมเดล Time Series Models จะทำการเลือกแอททริบิวต์ข้อมูลเชิงปริมาณที่จัดเก็บไว้ มาคำนวณหาความเป็นไปได้เชิงพยากรณ์ โดยการคำนวณจากทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

1) การใช้เทคนิคการวิเคราะห์อนุกรมเวลา ด้วยวิธี Moving Average โดยผลลัพธ์จากการพยากรณ์ผู้วิเคราะห์ข้อมูลได้ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสร้างโมเดล Time Series Models จึงนำข้อมูลดังกล่าว มาทดลองกับโปรแกรม Minitab ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ทำการ Upload โดยเลือกคำสั่ง File → open → เลือกไฟล์ข้อมูล queเตรียมไว้

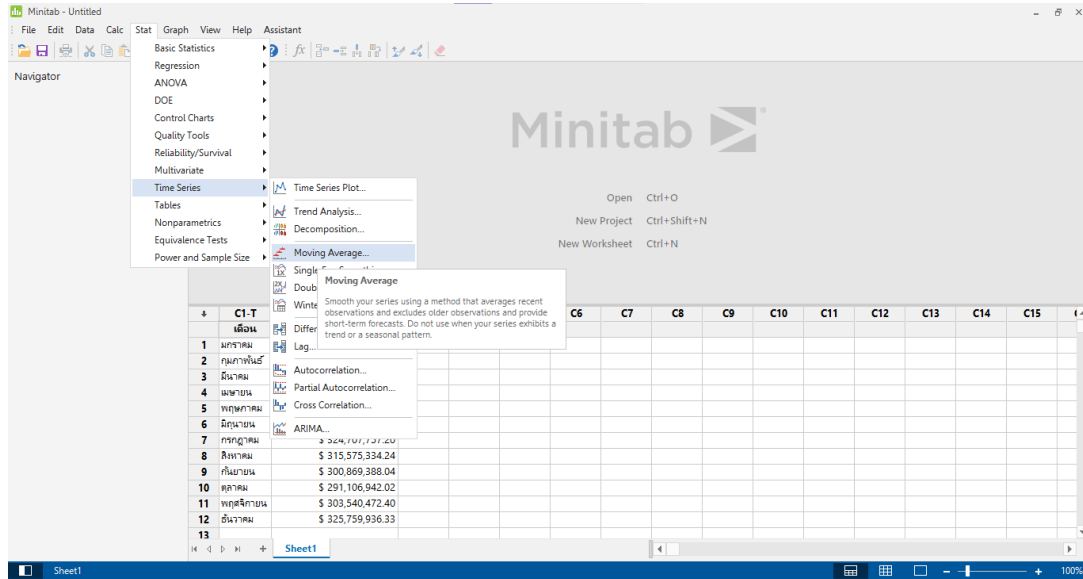
ภาพที่ 3.22 แสดงการโหลดข้อมูล

ภาพที่ 3.23 แสดงข้อมูล queเตรียมไว้พยากรณ์

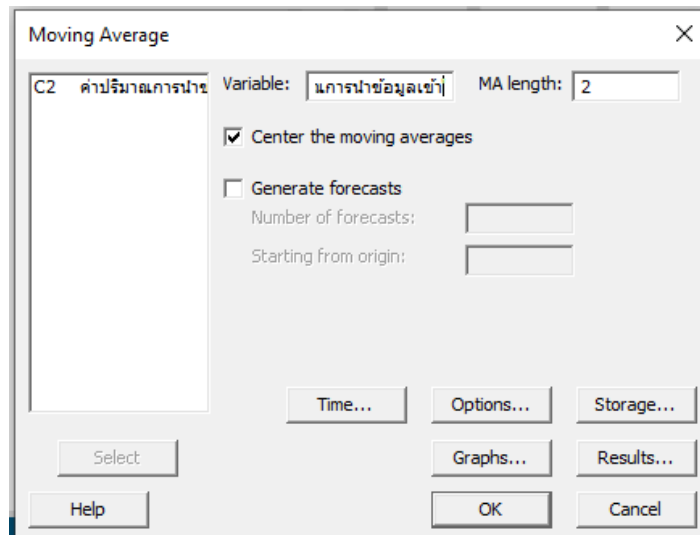
ขั้นตอนที่ 2 ทำการเลือกรูปแบบวิธีที่ต้องการจะนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์

(Moving Average) เลือกคำสั่ง Stat → Time Series → Moving Average

ภาพที่ 3.24 แสดงรูปแบบวิธีที่ต้องการจะนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์

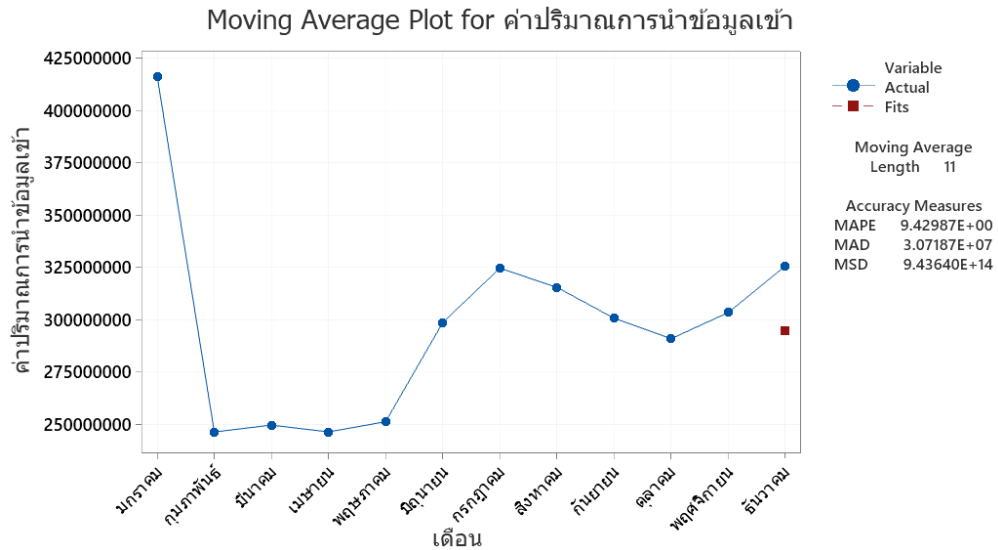
ขั้นตอนที่ 3 ทำการกำหนดค่าให้กับข้อมูลก่อนนำข้อมูลเข้าทำการพยากรณ์ โดยการ แทนค่า Variable = ค่าปริมาณการนำข้อมูลเข้า (ตัวแปรที่ต้องการนำมาคำนวณ) และ MA length=2 (ค่าพยากรณ์ล่วงหน้า) แล้วคลิกตกลง

ภาพที่ 3.25 แสดงการกำหนดค่าให้กับข้อมูล

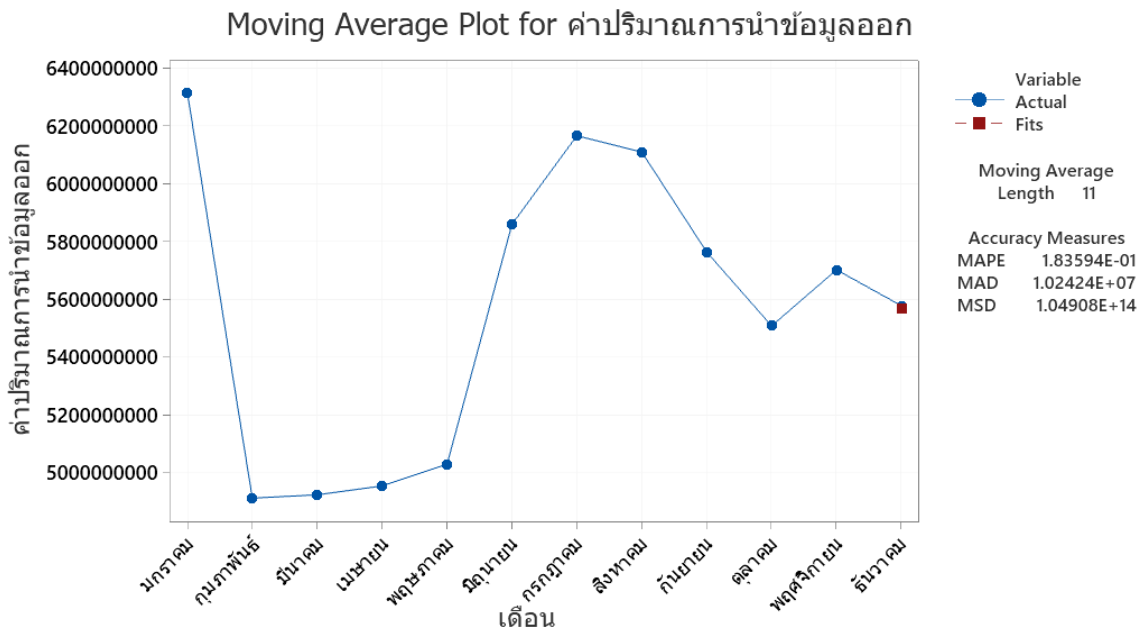
ขั้นตอนที่ 4 การพยากรณ์แล้วทำการแทนค่าสมการตามสูตรอนุกรมเวลาวิธีการ
ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก แล้วได้ผลลัพธ์ดังภาพ

4.1 ปริมาณการนำข้อมูลเข้า

ภาพที่ 3.26 ตัวอย่างกราฟแสดงผลการพยากรณ์ของปริมาณการนำข้อมูลเข้า

4.2 ปริมาณการนำข้อมูลออก

ภาพที่ 3.27 กราฟแสดงผลการพยากรณ์ของปริมาณการนำข้อมูลออก

จากค่าปริมาณการนำข้อมูลเข้าภาพที่ 3.25 และค่าปริมาณการนำข้อมูลออกภาพที่ 3.26,
 เส้นสีแดง หมายถึงค่าพยากรณ์
 เส้นสีน้ำเงิน หมายถึงค่าจริง

เกณฑ์การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการพยากรณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิเคราะห์ ได้เปรียบเทียบการพยากรณ์โดย พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ (Mean Absolute Percentage Error, MAPE) เป็นวิธีวัดความแม่นยำโดยคำนวณเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาดในการพยากรณ์

$$MAPE = \frac{\sum | \text{ค่าเกิดขึ้นจริง} - \text{ค่าพยากรณ์} |}{n} \div \text{ค่าเกิดขึ้นจริง} \times 100$$

การพยากรณ์โดยการวิเคราะห์อนุกรมเวลาของการทำเหมืองข้อมูล ผ่านโปรแกรมโดยผลลัพธ์ที่ได้จากการพยากรณ์ล่วงหน้าและหลักเกณฑ์ในการเลือกค่าตรวจสอบนั้นมีหลักเกณฑ์ปฏิบัติคือ ค่า MAPE ส่วนใหญ่แล้วใช้เปรียบเทียบความแม่นยำของค่าพยากรณ์ของข้อมูลทางธุรกิจ ทั้งนี้ค่า MAPE เป็นค่าวัดเปรียบเทียบดังนั้นค่า MAPE จะนิยมกว่าค่า MAD ซึ่งจากการศึกษาพบว่าถ้าค่า MAPE ที่สามารถเชื่อถือได้

ตารางที่ 3.18 ตารางเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์เฉลี่ย (MAPE)

ค่า MAPE	ความน่าเชื่อถือ
น้อยกว่า 10%	จัดว่าการพยากรณ์ค่อนข้างแม่นยำ
10% ถึง 20%	จัดว่าการพยากรณ์ใช้ได้ดี
20% ถึง 50%	จัดว่าการพยากรณ์พอใช้
มากกว่า 50%	จัดว่าการพยากรณ์ไม่แม่นยำ

ตัวอย่าง ผู้วิเคราะห์ใช้แกรม Excel สร้างตารางและคอลัมน์ นำข้อมูลจริงและค่าพยากรณ์ล่วงหน้า 3 เดือน มาคำนวณหาค่า MAD ก่อนและคำนวณหาค่า MAPE เพื่อหาวิธีที่มีความแม่นยำมากที่สุด สำหรับการพยากรณ์ล่วงหน้า ดังนี้

สูตรในการหาค่า MAD คือ

$$MAD = \frac{\sum | \text{ค่าเกิดขึ้นจริง} - \text{ค่าพยากรณ์} |}{n}$$

	ค่าปริมาณการนำข้อมูลเข้า	ค่าพยากรณ์ล่วงหน้า 3 เดือน	MAD	MAPE
มกราคม	416,199,895.26			
กุมภาพันธ์	246,615,350.16			
มีนาคม	249,902,165.12			
เมษายน	246,650,401.64	304,239,136.85	57,588,735.21	23.3%
พฤษภาคม	251,511,850.08	247,722,638.97	3,789,211.11	1.5%
มิถุนายน	298,773,716.62	249,354,805.61	49,418,911.01	16.5%
กรกฎาคม	324,707,757.20	265,645,322.78	59,062,434.42	18.2%
สิงหาคม	315,575,334.24	291,664,441.30	23,910,892.94	7.6%
กันยายน	300,869,388.04	313,018,936.02	12,149,547.98	4.0%
ตุลาคม	291,106,942.02	313,717,493.16	22,610,551.14	7.8%
พฤศจิกายน	303,540,472.40	302,517,221.43	1,023,250.97	0.3%
ธันวาคม	325,759,936.33	298,505,600.82	27,254,335.51	8.4%
			ค่าMAPE	9.7%

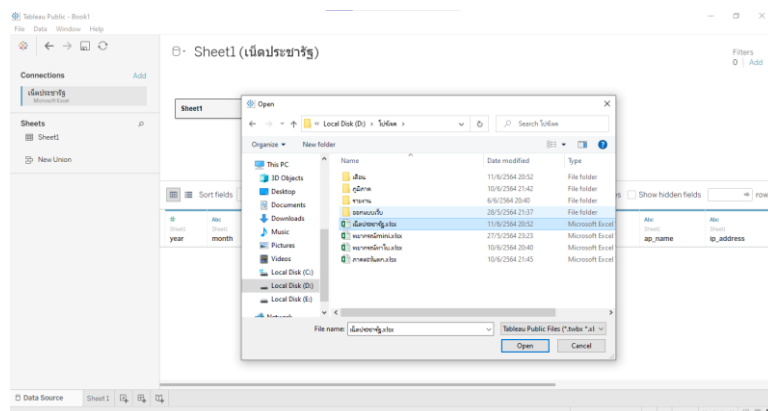
ภาพที่ 3.28 ยกตัวอย่างค่าพยากรณ์ล่วงหน้า 3 เดือน ในการหาค่าMAPE

3.1.6 การนำผลลัพธ์ไปใช้งาน (Deployment)

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลนำผลของค่าความรู้ที่ได้เหล่านี้ไปนำเสนอข้อมูลแบบ Visualization ด้วยการแสดงผลข้อมูลในรูปแบบของภาพโดยใช้โปรแกรม Tableau Public โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

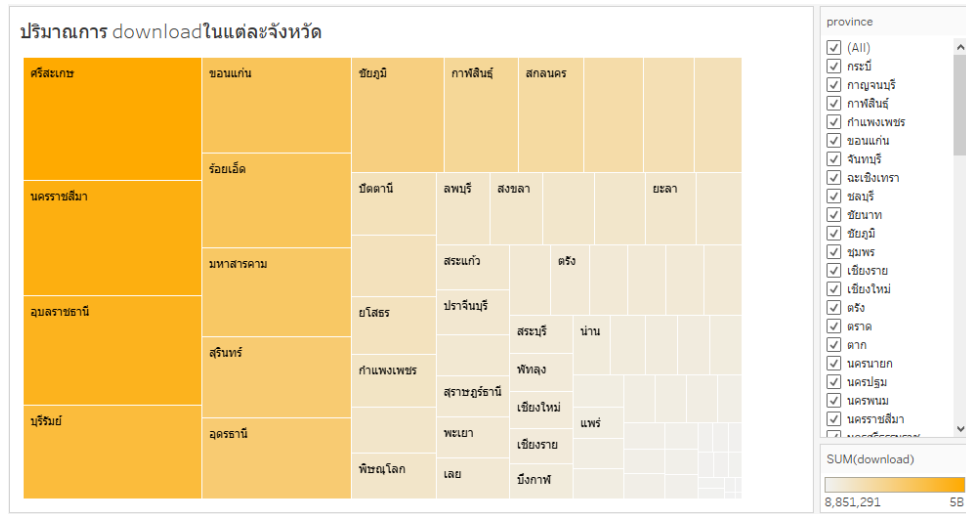
1. การนำเสนอข้อมูลแบบ visualization ด้วยการแสดงผลข้อมูลในรูปแบบของภาพโดยใช้โปรแกรม Tableau Public

1.1) ทำการ Import ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐเข้าโปรแกรม Tableau Public

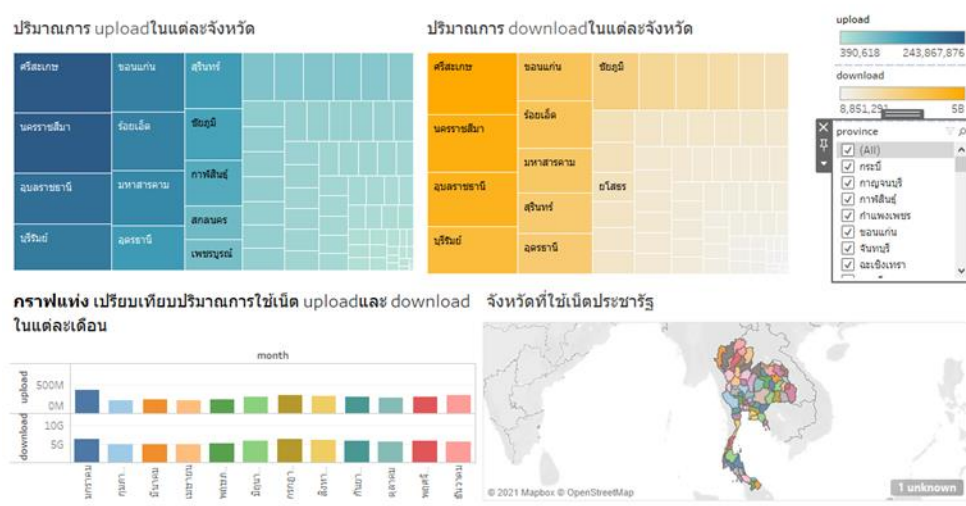
ภาพที่ 3.29 Import ข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐเพื่อหาผลลัพธ์

2.3) แผนที่กราฟ แสดงปริมาณการ download ในแต่ละจังหวัด

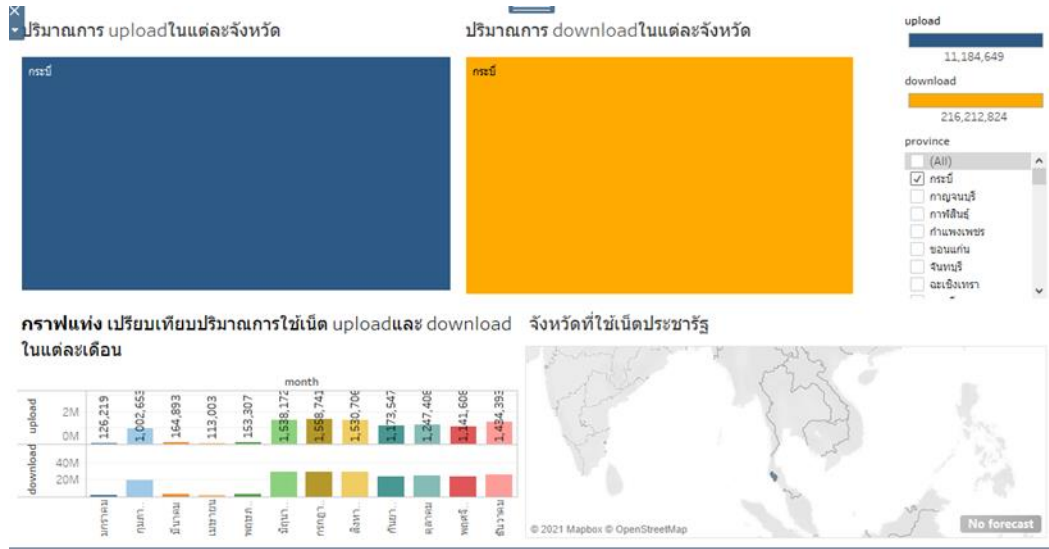
ภาพที่ 3.34 แสดงปริมาณการ download ในแต่ละจังหวัด

2.4) การแสดงหน้าแดชบอร์ดบนโปรแกรม Tableau Public

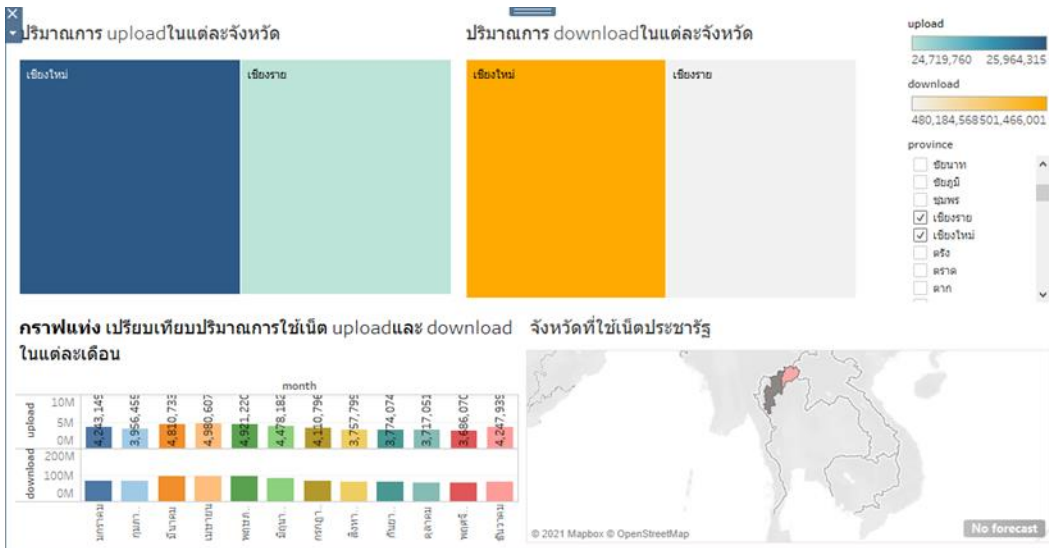

ภาพที่ 3.35 แสดงผลข้อมูลปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ

ตัวอย่าง การแสดงหน้าแดชบอร์ดบนโปรแกรม Tableau Public

ภาพที่ 3.36 แสดงข้อมูลของจังหวัดกระบี่

ภาพที่ 3.37 แสดงข้อมูลของจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

3.7 การออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์

การวางแผนการจัดลำดับ เนื้อหาสาระของเว็บไซต์ ออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อจัดทำเป็นโครงสร้าง ในการจัดวางหน้าเว็บเพจทั้งหมด ทำให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดของเว็บไซต์และการออกแบบ โครงสร้างหรือจัดระเบียบของข้อมูลที่ชัดเจน แยกย่อยเนื้อหาออกเป็นหาออกเป็นส่วนต่าง ๆ ที่ สัมพันธ์และให้มียู่ในมาตรฐานเดียวกัน จะช่วยให้นำมาใช้งานและง่าย ต่อการเข้าอ่านเนื้อหาของ ผู้ใช้เว็บไซต์

3.7.1 การออกแบบ Wireframe หน้าจอเว็บไซต์

- หน้าเว็บสำหรับผู้ใช้งาน

1.) หน้าแรกของเว็บไซต์ แสดงเมนูต่าง ๆ ของหน้าเว็บไซต์

เน็ตประชารัฐ		ที่อยู่		อีเมล	
หน้าแรก	ชุดข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ปริมาณการใช้เน็ต ▼	แบบประเมิน	ติดต่อ
ความรู้ / ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับข้อมูลเน็ต					
© Business information system of RMUTL 2021					

ภาพที่ 3.38 หน้าแรกของเว็บไซต์ แสดงเมนูต่าง ๆ ของหน้าเว็บไซต์

2.) หน้าแสดงชุดข้อมูล

เน็ตประชารัฐ		ที่อยู่	อีเมล		
หน้าแรก	ชุดข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ปริมาณการใช้เน็ต ☐	แบบประเมิน	ติดต่อ
ภาคเหนือ		ตัวอย่างข้อมูล			
คำอธิบายข้อมูล					
ดาวน์โหลด					
ภาคกลาง		ตัวอย่างข้อมูล			
คำอธิบายข้อมูล					
ดาวน์โหลด					
© Business information system of RMUTL 2021					

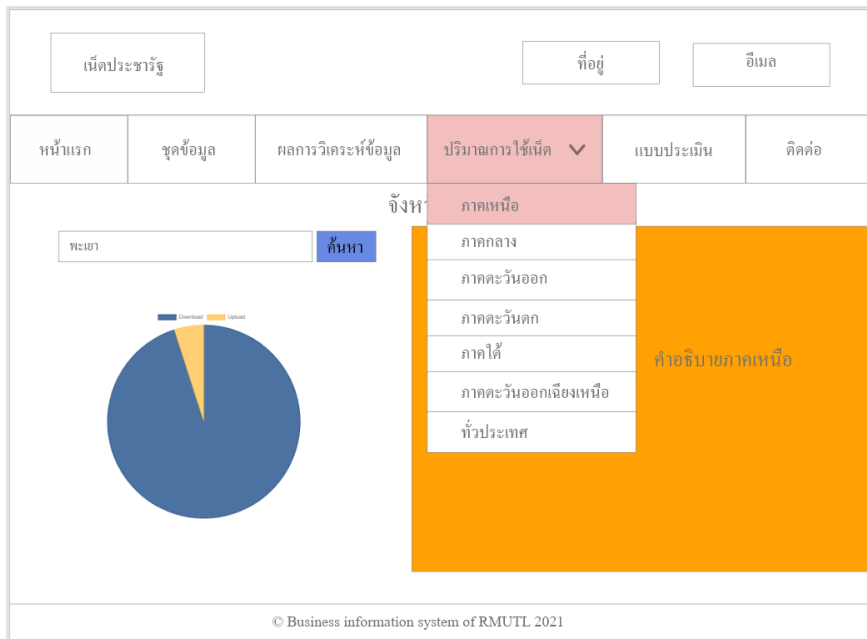
ภาพที่ 3.39 หน้าแสดงชุดข้อมูล

3.) หน้าแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เน็ตประชารัฐ		ที่อยู่	อีเมล		
หน้าแรก	ชุดข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ปริมาณการใช้เน็ต ☐	แบบประเมิน	ติดต่อ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเน็ตประชารัฐ		ตารางแสดงค่า MAPE			
ตัวอย่างกราฟแสดงผลค่าพยากรณ์					
กราฟ		กราฟ			
การนำเข้าข้อมูล		การนำข้อมูลออก			
© Business information system of RMUTL 2021					

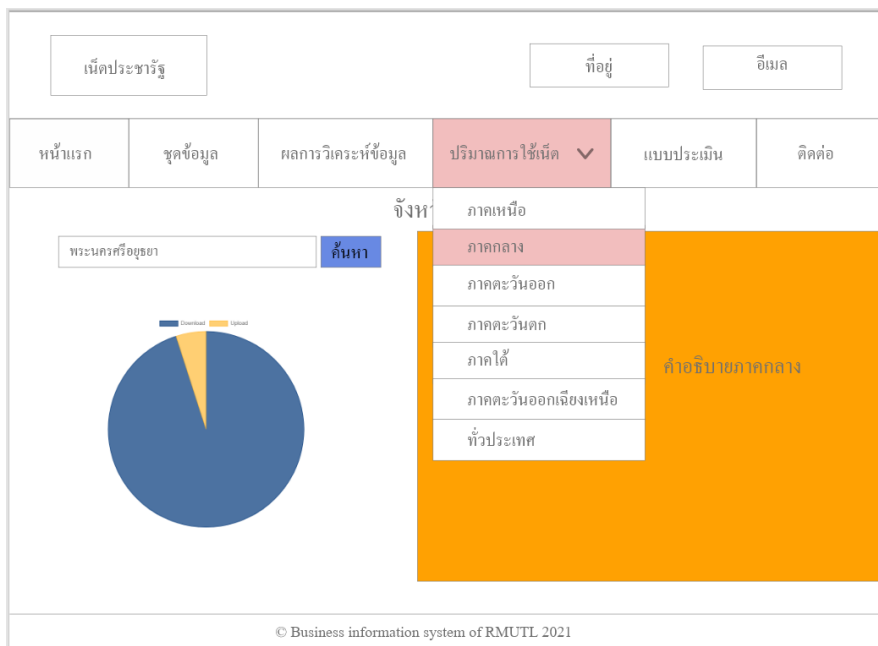
ภาพที่ 3.40 หน้าแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคเหนือ

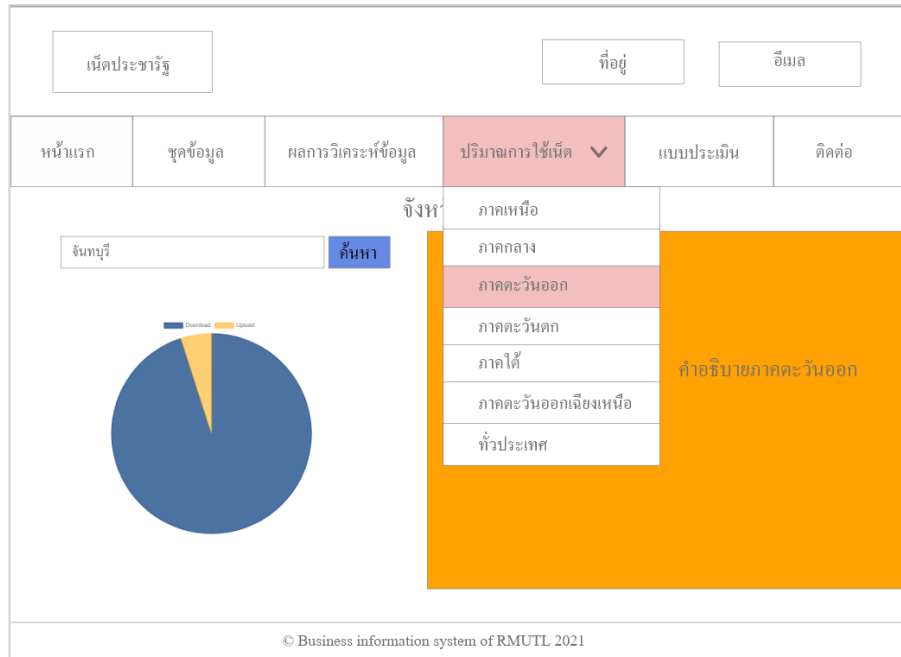
ภาพที่ 3.41 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคเหนือ

5.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคกลาง

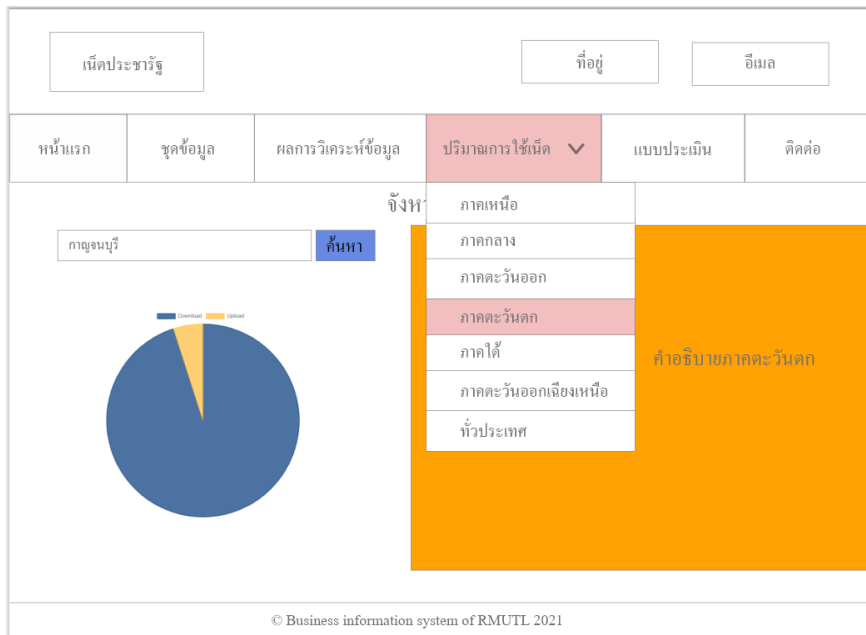
ภาพที่ 3.42 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคกลาง

6.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันออก

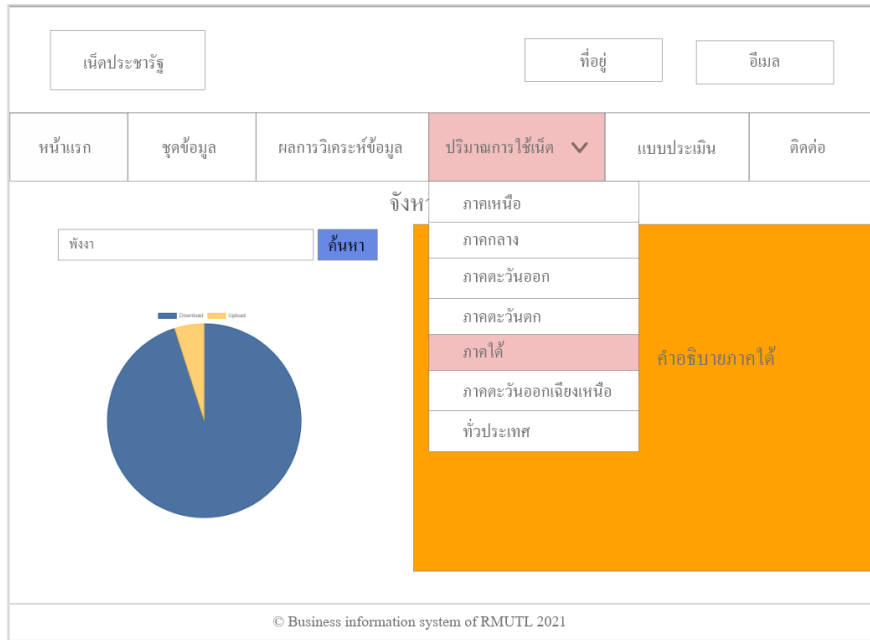
ภาพที่ 3.43 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันออก

7.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันตก

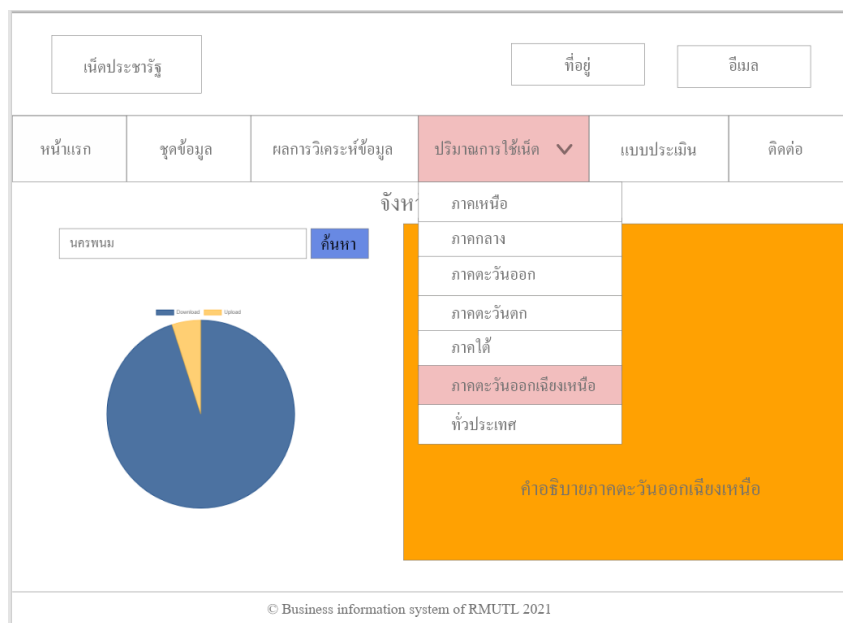
ภาพที่ 3.44 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันตก

8.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคใต้

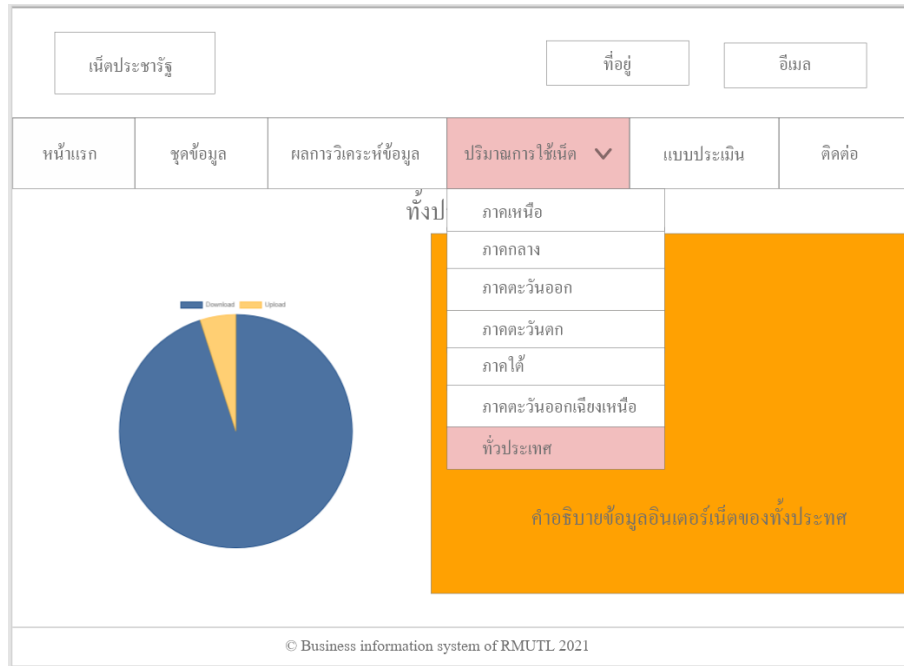
ภาพที่ 3.45 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคใต้

9.) หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 3.46 หน้าแสดงปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

10.) หน้าแสดงปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐของทั่วประเทศ

ภาพที่ 3.47 หน้าแสดงปริมาณการใช้งานเน็ตประชารัฐของทั่วประเทศ

11.) หน้าแสดงแบบประเมิน

© Business information system of RMUTL 2021

ภาพที่ 3.48 หน้าแสดงแบบประเมิน

12.) หน้าแสดงข้อมูลผู้จัดทำ

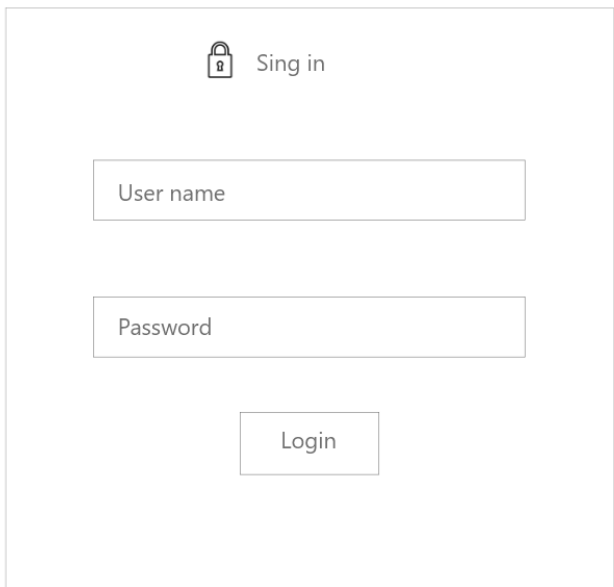
เน็ตประชารัฐ		ที่อยู่	อีเมล		
หน้าแรก	ชุดข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ปริมาณการใช้เน็ต	แบบประเมิน	ติดต่อ
ผู้จัดทำ รายละเอียด		ข้อมูลผู้ติดต่อ สถานที่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมล			
 รายละเอียด					
© Business information system of RMUTL 2021					

ภาพที่ 3.49 หน้าแสดงข้อมูลผู้จัดทำ

- หน้าเว็บสำหรับแอดมิน

ส่วนเข้าสู่ระบบของแอดมิน ประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

- 1.) รูปโปรไฟล์แอดมิน
- 2.) ช่องกรอกชื่อของแอดมิน
- 3.) ช่องกรอกรหัสของแอดมิน
- 4.) ปุ่มกดล๊อคอิน
- 5.) ลิงค์การล๊อคอินและสร้างบัญชีใหม่

The image shows a login form titled "Sing in" with a lock icon. It contains three input fields: "User name", "Password", and a "Login" button.

ภาพที่ 3.50 ส่วนเข้าสู่ระบบของแอดมิน

ส่วนที่แอดมินสามารถจัดการในเว็บไซต์ได้ ประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

- 1.) ช่องชื่อของแอดมินที่เข้าใช้งาน
- 2.) ปุ่มกดออกจากระบบ
- 3.) ช่องชื่อไฟล์
- 4.) ปุ่มกดอัปโหลดไฟล์
- 5.) ปุ่มกดบันทึกและยกเลิก
- 6.) ตารางข้อมูลของไฟล์ สามารถแก้ไขและลบไฟล์นั้นได้

 thunyarat jaiyen

 ตารางข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ต

 เพิ่มข้อมูล

 ออกจากระบบ

เลือกปี :

ภาค	ปริมาณการดาวน์โหลด	ปริมาณการอัปโหลด	ดูรายละเอียดเพิ่มเติม
ภาคเหนือ	00000.000000	00000.000000	
ภาคกลาง	00000.000000	00000.000000	
ภาคตะวันออก	00000.000000	00000.000000	
ภาคตะวันตก	00000.000000	00000.000000	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	00000.000000	00000.000000	
ภาคใต้	00000.000000	00000.000000	

เลือกไฟล์

[ยืนยันการเพิ่มข้อมูล](#)

ภาพที่ 3.51 หน้าแสดงส่วนที่แอดมินสามารถจัดการในเว็บไซต์ได้

thunyarat jaiyen

ดูรายการข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ต

เพิ่มข้อมูล

ออกจากระบบ

ข้อมูลปี 2563 ภาคเหนือ

จำนวนข้อมูล: 100

แก้ไขข้อมูล

ยืนยัน

รายละเอียดของข้อมูล

ภาพที่ 3.52 หน้าแสดงรายละเอียดของข้อมูล

thunyarat jaiyen

ดูรายการข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ต

เพิ่มข้อมูล

ออกจากระบบ

เพิ่มข้อมูล

ยืนยัน

ภาพที่ 3.53 หน้าแสดงการเพิ่มข้อมูล

3.8 บทสรุป

จากขั้นตอนการดำเนินงานผู้วิเคราะห์ได้แสดงกระบวนการวิเคราะห์การพยากรณ์ข้อมูล ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐ ด้วยกระบวนการ Data Flow Diagram กระบวนการทำนอร์มัลไลเซชัน (Normalization) และวิเคราะห์ข้อมูล CRISP-DM มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศของงานอย่างเพียงพอในการนำไปใช้ประโยชน์ โดยผู้ วิเคราะห์ได้วิเคราะห์ข้อมูลเป็นหลักสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจในงานแต่ละส่วนจากการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล CRISP-DM รวมถึงการสร้างโมเดล Time-Series Forecasting โดยเลือกใช้โปรแกรม Tableau Public ในการพยากรณ์ล่วงหน้าตั้งแต่ 2 เดือน ไปจนถึง พยากรณ์ล่วงหน้า 11 เดือน สำหรับการวิเคราะห์ปริมาณการใช้เน็ตประชารัฐของปี 2563 และนำ ผลการพยากรณ์ที่ได้ไปประเมินประสิทธิภาพของโมเดล ด้วยวิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ ความคลาดเคลื่อนสมบูรณ์ (MAPE) ที่ต่ำที่สุด ผู้วิเคราะห์ได้นำข้อมูลสารสนเทศมาทำการแสดงผล และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านเว็บแอปพลิเคชันจะพัฒนาโดยใช้ภาษา PHP, JavaScript และ ชุดคำสั่ง CSS3 เพื่อนำเข้าวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลที่เลือกใช้และผ่านการทดสอบประสิทธิภาพ ของการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว และนำเสนอข้อมูลภาพด้วยเฟรมเวิร์คการแสดงผลข้อมูลภาพชื่อ highcharts.js เพื่อสร้างกราฟและ dashboard สำหรับแสดงผลข้อมูลภาพจากข้อมูลที่ผ่านมา การ วิเคราะห์แล้วภายในเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้น